- 47 -

MUHAMMED SÛRESİ

Mushaf'taki sıralamaya göre kitabımızın 47., nüzûl sıralamasına göre 95., mesânî kısmın beşinci sûreler grubunun üçüncü sûresi olan Muhammed sûresi, Medine'de nâzil olmuş olup âyetlerinin sayısı 38'dir.

"Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla"

Hamd, yalnız ve yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salât ve selâm Allah'ın Rasûlüne, O'nun pâk aile halkına ve ashabına olsun. Rabbimiz bizden kabul buyur. Çünkü sen her şeyi işiten, her şeyi bilensin.

Sûrenin adı, sûrede geçen Rasulullah Efendimizin adına izafeten isimlendirilmiştir. Sûrenin bir başka meşhur adı da: ***"Kıtal"*** sûresidir.

Mekke'de Rasulullah Efendimiz ve beraberindeki bir avuç Müslümana müşrikler tarafından yapılan saldırıların dayanılmaz boyutlara ulaştığı, mü'minlere artık dünyanın dar gelmeye başladığı, hayatın çekilmez hale geldiği ve yavaş yavaş Medine'ye hicret yolunun açıldığı ama kâfirlerin orada da onlara rahat nefes alma imkânı bırakmamak üzere kararlar almaya başladıkları bir dönemde gelen sûre, mü'minleri dinlerinin hâkimiyeti ve Müslümanlıklarını muhafaza adına savaşa hazırlıyordu. Müslümanlar ya dinlerini yaşama adına tebliğ ve cihadı göze alacaklar yahut da düşmanların saldırıları sonucu yok olup gideceklerdi. İşte sûre Müslümanları bu iki şeyden birisinin tercihiyle karşı karşıya getiriyordu.

Müslüman kalabilmek için tek çare olarak sûrede Müslümanlara savaş konusunda ilk emirler veriliyordu. Onun içindir ki kıtalden söz eden bu sûreye, "kıtal sûresi" denmiştir. Sûrenin başında iki tarafın bir mukayesesi yapılmaktadır. Allah dâvâsına sahip çıkmış, Allah'ın istediği gibi bir hayat yaşamak için çırpınan, iradelerini Allah'a teslim etmiş, Allah'ın seçimini kendileri için seçim kabul etmiş, Allah'ın hatırını her şeyin üzerinde tutan ve

Allah için canlarından, mallarından geçebilecek bir avuç Müslüman, öbür tarafta Allah'la, Allah'ın kitabıyla, Allah'ın elçisiyle savaşa tutuşmuş, Allah'tan gelen hayat programını reddetmiş, yaratıcılarını inkâr ederek kendi kendilerini putlaştırmış kâfirler güruhu. Kendilerinin reddetmeleri yetmiyormuş gibi Allah kullarını da dinlerinden döndürmek, yeryüzünde Allah'a ve mü'minlere hayat hakkı tanımamak için ellerinden gelen her şeyi yapmaya soyunmuş kâfirler…

Sûrede bir yandan bu iki grubun mukayesesi yapılırken öbür yandan da Rabbimizin sürekli mü'minlerin safında olduğu, mü'min-lerin desteğinde olduğu, kâfirlerinse yalnız ve yardımcısız oldukları vurgulanarak, kâfirlere tehditler, mü'minlere de zafer müjdeleri verilmektedir.

Daha sonra münâfıklardan da söz edildiğini görüyoruz. Medine toplumunda görülmeye başlayan, Medine toplumunun insanı olarak açığa çıkan, Müslümanların güçlenmeye başladıkları dönemde Müslümanlardanmış gibi görünüp, için için Müslümanları yok etmek için harekete geçen ve Mekkeli müşriklerle diyaloga giren münâfıkların durumlarının da anlatılmaya başlandığını, Müslümanların bu konuda uyarıldıklarını görüyoruz.

Sûrenin sonlarına doğru da mü'minlerin inandıkları bu dinin hâkimiyeti uğrunda mallarını harcamaları öğütlenmektedir. Allah dininin yayılması adına mallarını seve seve harcamaları ve bu uğurda her şeylerini fedâ edecek bir duruma gelmeleri istenmektedir. Rabbimiz, ancak kendi dini uğrunda maldan ve candan geçebilecek konuma ge-len kullarına yardımının gerçekleşeceğini müjdeleyerek Müslümanları yarınlara hazırlıyordu.

Bu sûre nazil olduğunda, müslümanlar büyük sıkıntılar içerisinde idiler. Onlar, sürekli işkence ve zulüm altında yaşadıkları Mekke'den, kendilerini toparlayabilecekleri ve rahat bir nefes alabilecekleri Medine'ye her taraftan hicret etmeye başlamışlardı. Ancak, müslü-manlara rahat vermemek ve onları yok etmek için kararlı olan Mekkeli müşrikler, Medine'yi her taraftan kuşatma altına almışlardı. Müslümanları ortadan kaldırmak için fırsat kolluyorlardı. Müslümanlar için, savaşmaktan başka çare kalmamıştı. Ya dinlerinden dönecekler (ki, bu muhaldir) ya da, Allah Teâlâ'nın takdir ettiği çizgide yürüyerek küfre karşı müslümanların kıyâmete kadar vereceği savaşın ilk adımını atacaklardı.

Zaman dolmuştu; hak ile batılın arasını kılıç ayıracaktı. Artık İslâm için yeni bir dönem başlıyordu. Hedef; Allah'ın dininin yeryüzünde hakim olmasını engelleyen güçleri tasfiye edip, insanlığı ilâhî rahmetle yüz yüze getirmek ve beşeriyeti onun nûrunun aydınlığı ile baş başa bırakmaktı. Savaşı kaçınılamaz

yapan, İslâm'ın mahiyeti değil, kâfirlerin ve müşriklerin İslâm'a karşı olan tavırlarıdır.

Mekke dönemi, İslâm nüvesinin oluşma devresi idi. Bunun için Allah Teâlâ orada kıtale, maslahata uygun olarak, izin vermemişti. Hicretle birlikte; kıyamete kadar sürecek olan bu yeni dönemin başlangıcında Allah Teâlâ, müslümanların, kâfirlerle ne şekilde mücadele vermesi gerektiğini ve bu mücadele esnasında uymaları gereken kuralları tek tek bildirmeye başladı.

İslâm savaş hukukunun temelleri, bu sûre ile atılmaya başlamıştır. Allah Teâlâ, savaşta ve sonrasında müslümanların davranışlarını şekillendirecek kuralları serdederken, aynı zamanda, İslâm'ın sa-vaşa bakışı ve Allah Teâlâ'nın kâfirlere karşı savaş ilan edişinin hikmeti de insanlığa tebliğ edilir. Savaş, İslâm tebliğinin insanlığa ulaştırılması yolunda karşılaşılan engellerin kaldırılması için bir vasıta olmakla beraber, gerçek mü'minleri öteki insanlardan net bir şekilde ayıran, zorluklarla dolu bir imtihandır.

Sûreye mü'minlerin kâfirlere karşı her durumda, üstün kılındığı zikredilerek başlanıyor.

Kâfirler, insanların İslâm'a girmelerini önlemek için engeller oluşturmaya çalışırlar. Fakat Allah, onların bütün işlerini geçersiz kılmış ve neticesiz bırakmıştır. Hz. Muhammed'e iman edenler ve salih amel işleyenlerse, her halleriyle diğer insanlardan üstün kılınmışlardır: "Bu, böyledir. Çünkü küfredenler bâtıla uymuşlar; iman edenler ise Rablerinden gelen hakka uymuşlardır..." (3). İman edenle, küfreden arasındaki fark böylece izah edildikten sonra, İslâm'ın gidişatında yeni bir dönemi açan emirler gelmeye başlıyor. Savaşa dair hükümleri ve bu savaşın hikmetini Allah Teâlâ, müslümanlara şu şekilde bildirmektedir: "Küfredenlerle (savaşta) karşılaştığınız vakit, boyunlarını vurun. Nihâyet onlara üstün geldiğiniz zaman da esir alın. Savaş sona erince de onları ya karşılıksız veya fidye mukabili salıverin. Ta ki savaşçılar silahlarını bıraksınlar. Size emredilen budur. Allah dileseydi (savaşsız da) onlardan intikam alırdı. Fakat Allah, savaşı emretmekle sizi imtihan ediyor. Allah yolunda öldürülenin amelleri hiç bir zaman boşa gitmeyecektir" (4).

Allah Teâlâ; "Artık saldırıya uğrayan mü'minlere; zulmedildikleri için cihad etme izni verildi" (el-Hac, 22/39) âyetiyle müşriklere karşı savaşarak mücadele verme yolunu açtı. Bu savaş izni verildiği zaman, Medine'de daha önce savaşmak için can atan görüntüsü veren münâfıklar baygınlık geçirmeğe başlamıştı. İşte Allah Teâlâ, savaşı münâfık ile müslümanın birbirinden ayrılması için bir imtihan vesilesi kıldığını da beyan etmektedir: "Fakat Allah, savaşı emretmekle sizi imtihan ediyor"

Bu âyet, İslam savaş hukukuna giriş mahiyetindedir. Bilhassa esirlerin göreceği muameleler bakımından önem arz etmektedir. Bazı alimler bu âyete istinaden savaş esirlerinin öldürülemeyeceği neticesini çıkarmışlardır. Diğer bazıları ise esirlerin, karşılıksız veya fidye ile serbest bırakılmaları bahsinin kıtal âyetleriyle neshedildiği görüşünde olup, harbî hükmünde olan müşriklerin her durumda öldürülmeleri ge-rektiğini ileri sürmüşlerdir.

Bu âyetlerle Allah Teâlâ, mü'minleri dünyevî menfaat duygularından arındırıp, onlara gerçek yüceliğe ulaşmanın yollarını açıyor. Beşerî istek, duygu ve zaafların bir tarafa bırakılarak, inanılan yüce değerler uğrunda savaşmayı, öldürmeyi ve ölmeyi öğretiyor. Bu, mü'-minin inandığı davadan vazgeçmemesi ve hak bildiğini yaşayabilmesi için Allah Teâlâ'nın koyduğu ilâhî bir kanundur. İnsanlar isteklerinin hepsini bir tarafa, cihad davetini de bir tarafa koyduğu zaman, cihad tarafı ağır basınca Allah, o insanların hareketlerinden hiç birinin mükafatsız kalmayacağını haber veriyor ve onları dünya hayatında hidâyet üzere bulundurup, âhirette de, vaad ettiği cennetin sakinleri yapacağını bildiriyor: "Allah kendi yolunda öldürülenlerin amellerini asla boşa çıkartmaz; onları hidâyete iletecek ve durumlarını ıslah edip dü-zeltecektir. Onları kendilerine tanıttığı cennetine koyacaktır" (5-6).

Bu âyetlerde Allah Teâlâ, İslâm'ı yeryüzünde hâkim kılmak uğrunda şehid düşenlere âhirette özel bir muamele gösterileceğinin ipuçlarını vermektedir. Rasulullah (s.a.s)'in şehitler hakkındaki şu sö-zü bunu açıklamaktadır: "Şehide altı haslet verilir: Daha kanı damlar damlamaz bütün hataları bağışlanır. Cennetteki yeri gösterilir. Yetmiş iki huri ile evlendirilir. Büyük dehşet gününün (kıyamet) sarsıntısından ve kabir azabından emin olur. Başına dünya ve içindekilerden daha değerli olan vakar tacı giydirilir ve yakınlarından yetmiş kişiye şefaat eder" (Tirmizi, Fedâil-Cihad, 25).

Allah yolunda can verenlerin ulaştığı yücelik ve göreceği mükâfatlar zikredildikten sonra, iman edenleri fedakârlığa ve kendi hayat nizamını hâkim kılmak için gayret göstermeye teşvik eden âyetler ge-liyor. Allah Teâlâ, İslâm'ın hakimiyetini gerçekleştirmek için çalışan mü'minleri küfür sistemleri karşısında güçlü kılacağını, kâfirlerin onları mevzilerinden söküp atmasının imkansız olacağını vaadediyor: "Ey iman edenler! Eğer siz, Allah'ın dinine yardım ederseniz Allah da size yardım eder ve ayaklarınızı sabit kılar" (7).

Bu sebat ve zafer vermenin ardından; İslâm'a baş kaldıran inkârcıların dünya ve âhirette büyük bir hezimete uğrayıp, rezil ve rüs-vay olacaklarını bildirmektedir: "Înkar edenlere gelince; yüz üstü sürünsün onlar. Allah, onların amellerini de boşa çıkarmıştır" (8).

Demek ki, müslümanlar, Allah'a karşı sorumluluklarını yerine getirip, i'lâ-i kelimetullah için varlıklarını ortaya koyduklarında, dünya ve âhirette izzetli ve

şerefli makamların sahibi olacaklardır. Müslümanlar, sorumluluklarını yerine getirmeye güçlerince gayret gösterdikleri vakit, Allah Teâlâ, maddî olarak kat kat güçlü olsalar bile, inkârcılar topluluğunu darmadağın edecektir. Bu gerçek, geçmiş olaylar örnek gösterilerek, Kur'an-ı Kerim'de şöyle zikredilir: "...Allah'a kesinlikle kavuşacaklarına inananlar da: Nice az topluluklar vardır ki, nice çok sayıdaki topluluklara Allah'ın izniyle galip gelmişlerdir. Allah sabredenlerle beraberdir dediler. Mü'minler Câlût ve ordusuyla karşılaştıklarında şöyle dediler: Ey Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır. Ayaklarımıza kuvvet ve sebat ver. Kâfir topluluğuna karşı bize yardım et"(el Bakara, 2/249-250).

Müslüman bu gerçekleri bildiği için, küfrün hiç bir tehdidinden korkmaz. Allah Teâlâ'ya tam bir teslimiyetle, günümüzde de örneklerini gördüğümüz gibi, kâfirler güruhunun üzerine aslanlar gibi atılır. Ve imanın yumruğu şimşek gibi dünya zorbalarının kafalarına iner. Allah Teâlâ, inkârcılara, küfürlerinde ataları olan geçmiş topluluklara bakarak, onların helâklerinden ibret almaları gerektiğini, aksi halde sonlarının onlardan farksız olmayacağını bildirir.

İslâm ahkâmının hakim olması için çalışanların üstün gelecekleri mukadder olduğu gibi; küfürlerinde inat edip, müslümanlara eziyet edenlerinde zilletleri mukadderdir: "Bu böyledir, çünkü Allah, iman edenlerin koruyucusudur. Kâfirlerin ise koruyucuları yoktur"(11). Uhud Savaşı'nda, bir yamaçta siperlenen Hz. Peygamber'e, Ebu Sufyan'ın "bizim Uzza'mız var. sizin ise Uzza'nız yok" demesi üzerine, Peygamber (s.a.s) bu âyet ile aynı anlama gelen bir cevap vermişti.

Bütün bunlar, çok büyük ilâhi gerçekleri açıklamakta ve mü'-min ferde, yaşayışında yol göstermektedir. Kâfir zorbalar ne kadar güçlü olurlarsa olsunlar, müslümanın, inandığı gerçekleri, Allah'ın ona emrettiği şekilde tebliğ etmesi, kâfirlerin zulmünü yok etmeye çalışması gerekmektedir. O, hiç kimseden korkmaz. Çünkü o bilir ki Allah Teâlâ, kendisini korumaktadır ve aynı zamanda şeytan dostlarının gü-cünün Allah Teâlâ'ya karşı hiç bir şey ifade etmeyeceğini de bilir. Bunun bilincinde olduğu için yeryüzünde tek müslüman sadece kendisi kalsa bile, kâfirlerin tahakkümüne boyun eğmez.

Sûrede daha sonra, münâfıkların durumundan söz edilir ve savaş emrinin indirilmesinde maksadın, iman iddiasında bulunanların sınanması olduğu vurgulanarak, İslâm'da savaşın gayesi izah edilir. Ayrıca, nifak içerisinde olanların mü'minlerce hal, hareket ve tavırlarından tanınabileceği; "Şüphesiz sen, onları sözlerinin edasından tanırsın..." (30) âyetiyle bildirilmektedir.

Müslümanların, Allah tarafından desteklenip, gözetildikleri halde kâfirlere karşı onların kalabalık ve maddi güçlerine bakarak, zayıflık gösterip savaştan çekilmek istemeleri inananlara yakışır bir davranış biçimi değildir: "Sakın gevşeklik göstermeyin. Sizler üstün olduğunuz halde düşmanlarınız karşısında

gevşek davranıp da barış istemek zorunda kalmayın. Allah sizinle beraberdir" (35).

Sûrenin sonunda, insanoğlunun yer yüzünde bulunduruluşunun gayesi ve onun Allah Teâlâ'ya karşı konumu çarpıcı bir üslûpla dile getirilmektedir. İnsanın vermekte en çok zorlandığı değerlerinden biri olan malını, Allah'ın istediği nizamı gerçekleştirmek için sıkılmadan harcayabilmesinin imânî bir ölçü olduğu dile getiriliyor. İnsanoğlu, kendisine gösterilen yolda yürürse, iyiliği ve faydası sadece kendisinedir. Sûre, Allah'ın yeryüzündeki halifeliğini, gevşeklik gösterilip yüklenmekten kaçınılırsa, Allah Teâlâ'nın İslâm'la yaşama şerefini ona hakkıyla sahip çıkacak başka bir topluluğa devredeceğini bildirmesiyle son buluyor:

"İşte siz o kimselersiniz ki. Allah yolunda harcamaya davet olunuyorsunuz da yine içinizden kimileri cimrilik ediyor. Kim cimrilik ederse, kendisine cimrilik etmiş olur. Allah her şeyin sahibidir. Siz ise yoksullarsınız. Eğer Allah'a itaatten yüz çevirirseniz, sizin yerinize si-zin gibi olmayacak başka bir kavim getirir" (38).

İşte sûre bu minval üzere devam eder. Bu kısa tanıtımdan sonra inşallah sûrenin âyetlerini tanımaya geçelim. Sûrenin ilk âyeti şöyle başlıyor:

1. "Allah, inkâr edenlerin ve kendi yolundan alıkoyanların işlerini boşa çıkarır."

Küfreden, örten, ört-bas eden ve de Allah yolundan ayrılan, uzaklaşan, insanları Allah yolundan engelleyen, çevirenlerin amellerini, işlerini Allah boşa çıkarmaktadır. Hem dünyada, hem de âhirette onların amelleri boşa çıkarılacaktır. Böyle küfredip de sadde yapan yani hem kendileri Allah yolundan sapan, hem de bu sapıklıklarını çevrelerindeki insanlara da empoze etmek sûretiyle onları da saptırmaya çalışan kimselerin fiilleri boşa çıkarılacaktır.

Bunlar ya insanların din eğitimini yasaklamak sûretiyle onları Allah yolundan engelleyen ya da Allah'ın dinini eğip bükerek, Allah'ın dinini eğri büğrü hale getirerek, yani Allah dinini saklayıp insanların karşısına bozuk bir din çıkararak, resmî bir din sunarak, hayata karışmayan, sosyal hayatta hiç etkinliği olmayan, sadece caminin içine ve vicdanlara hapsedilmiş bir din sunarak "işte din budur!" diyerek on-ların kulluğuna engel olmaktadırlar.

Küfredenler, Allah'ın dinini, Allah'ın yolunu, Allah'ın âyetlerini örten, ört-bas eden, dinin hayatta görüntülenmesine engel olan, Allah'ın işaret levhâlârı olarak insan hayatına koyduğu âyetleri örten, Allah'ın yasalarını

gündemden düşürenler ve hattâ Allah'ı gündemden düşüren, Allah'ın yasalarını diskalifiye eden ve hem Allah yolundan çıkan hem de insanları Allah yolundan uzaklaştıranlar. İnsanların önüne din budur diye kendi anlayışlarını, kendi yasalarını sunarak insanları saptıranlar, ya da Allah dininin önüne engeller koyarak, din eğitimini yasaklayarak Allah kullarının dine ulaşmalarını engelleyenler ve böylece insanları dinden uzaklaştıranların tüm yaptıklarını Allah hem dünyada, hem de âhirette boşa çıkaracaktır.

Hem kendi yaptıklarını, kendi amellerini Rabbimiz boşa çıka-racaktır, hem de Allah'ın dinine karşı bozma planlarını, Allah kullarını saptırma projelerini, dinin önüne engeller koyma desiselerini Allah bo-şa çıkaracaktır. Bu sinsi hedeflerine ulaşmalarına fırsat vermeyecektir Rabbimiz.

Âhirette onların amellerinin hiçbirisi değerlendirilmeye tâbi tutulmayacak, Allah onlar için tartı bile tutmayacaktır. Dünyada da onların yaptıklarının tümünü boşa çıkaracaktır. Dünyada yaptıklarının, ya-pacaklarının, düşüncelerinin, planlarının, projelerinin tümünü boşa çı-karacak ve hiçbirisini neticeye ulaştırmayacaktır. Müslümanlara karşı kurdukları tuzaklarının hepsini boşa çıkaracaktır.

Aynı zamanda Allah'a, Allah elçilerine, Allah yasalarına, Allah'ın sistemine düşmanlıklarından ötürü, Allah yolunun yolcularına düşmanlıklarından ötürü onların dünyada iyi sayılabilecek, hayırlı sayılabilecek türden yaptıkları amellerinin tümünü boşa çıkaracaktır. Hiçbir amelleri kabul edilmeyecektir. Hiçbir gayretleri, hiçbir yaptıkları onları doğruya, hakka ve huzura götürmeyecektir.

İşte görüyoruz, yaptıklarının hiçbirisi neticeye ulaşmamaktadır. Kâfirlerin tüm projeleri boşa çıkmaktadır. Adâlet diyorlar, toplumda adâleti gerçekleştireceğiz diyorlar ama bakıyoruz sonunda yaptıkları sadece zulüm doğuruyor. Eşitlik diyorlar, hak hukuk diyorlar ama sonunda insanlar birbirlerini yiyecek duruma geliyor. Emniyet diyorlar, emniyet ve güven ortamı kuracağız diyorlar ama yaptıkları korkudan başka bir şey doğurmuyor. Ekonomi diyorlar, insanların yüzlerini güldüreceğiz diyorlar ama bakıyoruz ki doğan nesillerini bile gırtlağına kadar borçla karşılıyorlar. Özgürlük diyorlar, toplumlarını efendilerinin kölesi yapıyorlar. Vatandaşlarını başkalarına peşkeş çekiyorlar. Tüm yaptıkları boştur, Allah boşa çıkarmaktadır. Hiçbir düşünceleri, hiçbir projeleri, hiçbir niyetleri neticeye ulaşmayacaktır.

İşte şu anda da Allah'a kulluktan kaçan, kendileri kâfir oldukları gibi sinsi sinsi planlar kurarak Allah kullarını da kâfirleştirmek isteyen, Allah yasalarından kaçarak kendi kendilerine yasa belirlemeye çalışan insanların,

yaptıkları yasaların bir yıl bile dayanmadığını, tüm yaptıklarının boşa çıktığını, tam bulduk dedikleri anda hiçbir şey bulamadıklarını görüyoruz.

2. "İnanıp yararlı iş işleyenlerin ve Muhammed'e, Rabblerinden bir gerçek olarak indirilene inananların kö-tülüklerini Allah örter ve durumlarını düzeltir."

İnanıp salih ameller işleyenler, imanlarını hayatlarında görüntüleme kavgası verenler, Rabblerinden hayatlarını düzenlemek üzere Muhammed'e gönderilen hakka gönülden iman edenler, hevâ ve heveslerini terk ederek Allah'tan gelen hakka teslim olanlar var ya, işte Allah onların kötülüklerini örtecek ve durumlarını düzeltecektir. Çünkü onlar kendi bilgilerine, kendi hevâ ve heveslerine güvenmeyerek Rab-lerinden gelen hakka teslim olmuşlardır. Çünkü onlar tıpkı melekler gibi,

"Ya Rabbi! Seni tesbih ve tenzih ederiz! Sen mükemmelsin! Eksiğin yoktur senin! Bizim bilgimiz yok, ancak senin öğrettiğin vardır. Muhakkak ki her şeyi bilen hakim ancak sensin!"
(Bakara 32)

"Ya Rabbi, seni tesbih ve tenzih ederiz! Ya Rabbi bizim bilgimiz yok, ancak senin öğrettiğin kadar var. Ancak senin öğrettiğin kadar biliyoruz, başka bilmiyoruz ya Rabbi!" dediler.

"Muhakkak ki sen bilensin! Tam bilensin! Bilgisi tam olansın! Bilgisi değişmeyensin! A!! Bunu ben mi yaptım? Eyvah halbuki ben bunu şöyle yapacaktım! demeyensin, yaptığından pişman olmayan, yaptığından geri dönmeyensin."

Bu cümle temelde bizim de dememiz gereken bir sözdür. "Biz-de ilim yok ya Rabbi! Ancak senin bildirdiğin kadarını biliriz!" Melekler vasıtasıyla Rabbimizin bize sunduğu bu kulluk bilincini, Rabbimiz karşısında bu acziyet şuurunu hiçbir zaman hatırımızdan çıkarmamalıyız. Her yerde ve her zaman, "biz bilmeyiz, sen bilirsin ya Rabbi!" demeyi unutmamalıyız. Öyle değil mi? Allah bu bilgileri bize öğretmeseydi, biz nereden bilebilirdik? Allah peygamberler göndermeseydi, o peygamberler vasıtasıyla bize kendi bilgisinden aktarmasaydı, nereden bilebilirdik bu bilgileri?

Tıpkı melekler gibi, Allah, karşısında bilgisizliklerini, acizliklerini anlayarak Rabblerinden kendilerine gelen hakka iman edip ona teslim olan ve Allah katından gelenlerle doğruya ulaşan mü'minlerin kusurlarını örtecek, onları hatalara düşmekten koruyacak, onların akıllarını başlarına getirecek, gözlerini açtıracak ve yaptıklarını bereketlendirecektir. Geleceklerini düzeltecek,

durumlarını ıslah edecektir onların. Yaptıklarını, yapacaklarını boşa çıkarmayıp neticeye ulaştıracaktır. Hayatlarındaki problemleri çözme imkânı verecektir onlara.

İşte böyle Allah'a, Allah'tan Muhammed'e (a.s) gönderilenlere Allah'ın istediği biçimde iman eden ve hayatlarını bu imanlarıyla düzenleyen, yani imanlarını amele dönüştürerek hayatlarında görüntüleyen, imanlarını salih amellere dönüştüren kimseler için diyor ki:

Allah onların geçmiş günâhlarını, cahiliye dönemine ait kabahatlerini örtecek, ört-bas edecek, gündeme getirmeyecek ya da Allah onları önceki pisliklerinden kurtarmış, önceki inanışlarından temizlemiş, arındırmış, zulmü sineye çekme, zâlimler karşısında susma gibi tüm zillet ve meskenet anlayışlarından onları kurtarıp Müslümanlığın izzet ve şerefini onlara göstermiştir. Yani Allah gönderdiği dinle onları tamamen değiştirmiştir. Artık onlar kendilerine gelen hidâyetle bambaşka kimseler olmuşlardır.

Dikkat ederseniz burada âyet-i kerîmede önce iman edip salih ameller işleyenler, hemen arkasından da Muhammed'e indirilenlere inananlar dendi. Zaten iman eden ve salih ameller işleyenler Muham-med'e (a.s) indirilenlere inanmışlarken, acaba neden bir de Muhammed'e indirilenlere iman edenler dendi? Bundan şunu anlıyoruz ki, Allah'ın Resûlü dinde temel odak noktadır. Rasulullah Efendimizin bi'-setinden sonra artık hiçbir kimsenin Allah'ın Resûlü'ne ve onun getirdiklerine iman etmeden Allah'a, âhirete ve Allah'ın gönderdiği öteki ki-taplara inandım demesi onun ne Müslümanlığına, ne de cennete gitmesine yeterli sebep değildir.

Öyleyse Rasulullah Efendimizin peygamber olarak görevlendirilişinden itibaren Allah'a ve Allah'ın gönderdiği Tevrat'a inandığını id-dia eden, Allah'ın elçisi Hz. Mûsâ'ya (a.s) inandığını iddia eden hiçbir Yahudi ve İncil'e, Hz. Îsâ'ya inandığını iddia eden hiçbir Hristiyan son peygambere ve onun getirdiği kitaba iman etmedikçe mü'min sayılmayacak ve cennete gitmesi de mümkün olmayacaktır.

3. "Bu, inkâr edenlerin bâtıla uymaları ve inananların Rabblerinden gelen gerçeğe uymalarından ötürü böyledir. Allah böylece insanlara kendilerinin misâllerini anlatır."

Kâfirler Rabblerinden geleni reddederek bâtıla uymakta ve hayatlarını kendi hevâ ve hevesleriyle düzenlemeye çalışmakta, mü'-minlerse bâtılları terk edip Rabblerinden gelene tâbi olmaktadırlar. Zaten Allah'tan gelen hakka tâbi olmayanlar, bâtılların peşine takılmak zorundadırlar.

Evet, yalnız Allah'ın indirdiği haktır. Ona muhalefet eden her şey bâtıl ve sapıklıktır. Tüm insanlık bir şey üzerinde toplanıp bu haktır deseler de, şâyet o Allah'ın indirdiğine ters düşüyorsa o bâtıldır. Allah'ın indirdiğinin dışında hak yoktur. Allah'ın indirdiğinin dışında hüküm de yoktur. Bu hak ve hüküm ortaya konulmadıkça da insanlar arasındaki ihtilâfların bitmesine de imkân ve ihtimal yoktur. Allah'ın hak olarak indirdikleriyle hükmetmedikçe yeryüzünde asla huzur olmayacaktır. Yeryüzünde sulh ve sükun asla gerçekleşmeyecektir. İhtilâfları çözecek, insanların problemlerini çözecek bir tek yol, bir tek kaynak vardır. O da Allah'ın yeryüzünde hak olarak indirdiği vahiydir. Vahye teslim olanlar kurtulacak, bâtılları izleyenler de kahrolup gideceklerdir.

Âyet-i kerîmede anlatılan kâfirlerin bâtıla dayanmalarından, bâtılı izlemelerinden kasıt, Allah'ın âyetlerine, Allah'ın âyetlerinin varlığına rağmen kendi hayatlarını sürdürme konusunda ısrar etmeleridir. Çünkü bunlar küfretmektedirler. Küfür, örtmek, ört-bas etmek, ka-mufle etmek, gündeme almamak, gündemden saklamak anlamlarına gelir. İşte bunlar Allah'ın âyetlerini, işaret levhâlârının üzerini örtmüşler ve böylece farklı istikâmetlere gitmeye çalışan zavallılar durumuna düşmüşlerdir. Allah'ın, kullarının hayat yolları üzerine yerleştirdiği işaret levhâlârını örttükleri, âyetleri gizleyip kamufle ettikleri için ısrarla kendi hayatlarını, kendi anlayışlarını savunuyorlar. Âyetlere, o âyetleri kendilerine sunan Allah elçilerine karşı kendi hayat felsefelerini, kendi hevâ ve heveslerini gündeme getiriyor ve onu savunuyorlar. Âyetleri görmezden, duymazdan geliyor, yok etmek istiyor, örtmek istiyorlar. İşaret levhâlârını örttükleri için de ne yaptıklarını, nereye gittiklerini kestiremeyecek bir duruma düşmüşlerdir. Bâtılların içine düşmüşlerdir. Gözleri vardır görmez, kulakları vardır işitmez, kalpleri vardır anla-maz kimseler olarak hayvanlar durumuna düşmüşlerdir.

İşte Allah böylece âyetlerini açık açık ortaya koyarak insanların durumlarını kendilerine tanıtmaktadır. İnsanları kendi hayatlarıyla, kendi yaşantılarıyla yüz yüze getirerek onları vicdanlarıyla hesaplaşmaya çağırmakta ve onların akıllarını erdirmekte, akıllarını başlarına getirmektedir.

4. "Savaşta inkâr edenlerle karşılaştığınızda boyunlarını vurun; sonunda onlara üstün geldiğinizde onları esir alın; savaş sona erince onları ya karşılıksız, ya da fidye ile salıverin; Allah dilemiş olsaydı, onlardan başka türlü öç alabilirdi, bunun böyle olması, kiminizi kiminizle denemek içindir. Allah kendi yolunda öldürülenlerin işlerini boşa çıkarmaz."

Burada da Rabbimiz savaş esnasında mü'minlerin tavırlarını belirlemektedir. Aslında bu âyetleriyle Rabbimiz mü'minlerin kâfirlerle karşılaşmalarını istemektedir. Küfürle imanın çatışmasını, küfür mensuplarıyla iman taraftarlarının çatışma içine girmelerini istemektedir. İmanla küfür arasındaki bu savaş kaçınılmazdır. Çünkü mü'minler on-larla savaşa

yanaşmasalar bile, küfür taraftarlarının kesinlikle mü'-minlerin varlığına tahammülleri yoktur. Bakın Bakara sûresinde Rab-bimiz bu hususu şöyle anlatır:

"Kâfirler ellerinden gelse sizi dinlerinizden döndürünceye kadar sizinle çarpışır dururlar."

(Bakara 218)

Dün de bugün de kâfir budur. Eğer ellerinden gelse, güçleri yetse, yeryüzünde bir tek Müslüman kalmayacak biçimde sizleri dinlerinizden döndürmeye ve sizi yok etmeye çalışırlar. Tüm yeryüzü kâfirleri yeryüzünde Müslümanın varlığına asla tahammül edemez. Hattâ bu kâfirler işte görüyoruz İslâm'ı hiç bilmeyen, tanımayan, sadece adı Müslüman olan, sadece atalarından kalma bir kısım âdetleri din diye yaşamaya çalışan insanlara bile tahammül edemiyor. Adı Ahmet, Mehmet gibi Müslüman adı, ama kafası demokratik ve laik olan insanların varlığına bile tahammülleri yoktur. Yıllardır dünyanın her yerinde Müslüman kanı döküyorlar. Müslümanlar onlardan bir tek kâfiri öldürdüğü zaman hemen feryadı basıyorlar, "bu Müslümanlar adam öldürüyor! Bunlar barbardırlar!" diyorlar. Kendilerinin son elli yılda öl-dürdükleri Müslümanın sayısını bile bilmek mümkün değildir.

Yıllardır Filistinlileri öldürürler, bunu yaparken kendileri haklıdır ama günün birinde kendilerinden bir tanesi öldürüldüğü zaman Müslümanlar terörist olur. Bunlar zâlim, asi, saldırgan insanlardır. Allah'a ve âhirete de inanmadıklarından hiçbir ölçü tanımazlar. Kendileri oluk oluk Müslüman kanı akıtırken, öldürmek için silâhlanırken, Müslümanları silâhtan uzak tutmaya çalışırlar.

Bu kâfirlerin her çağda tek hedefleri yeryüzünde İslâm'ın ve Müslümanların mevcut olmamasıdır. İslâm'ın ve Müslümanın varlığı bu kâfirlerin korkulu rüyasıdır. Bunlar şunu kesinlikle biliyorlar ki, yeryüzünde İslâm varsa küfür asla yaşayamaz. Yeryüzünde az da olsa bu dine inanan, bu sistemi uygulayan Allah'a inanan bir Müslüman topluluk bulundukça, onlar bâtıl yollardan zulüm ve fesatlarından asla emin olamazlar. Müslümanın varlığı gecenin zifiri karanlığını ortaya çıkaran gündüzün varlığı gibidir. Onun içindir ki kâfirler yeryüzünde bir tek Müslümanın varlığına bile tahammül edemezler ve şu anda tüm çıplaklığıyla müşahede ettiğimiz gibi, Müslümanları yok etmek için ellerinden gelen her şeyi yapmaktadırlar. Hattâ yeryüzünde bir tek Müslüman kalmayıncaya kadar bizim savaşımız sürecektir derler.

İşte onların bu durumlarını en iyi bilen Rabbimiz, burada mü'-minlere buyurur ki: "Ey müminler, kâfirlerle karşılaştığınızda onların boyunlarını vurun. Yeryüzünde onların güçlerini kırın. Onları tepeledikten sonra kalanlarını da sımsıkı bağlayın. Onları esir edin. Hattâ savaş ağırlıklarını koyuncaya kadar.

Yani savaş özelliğini kaybedip sulh ve sükun ortamı gerçekleşinceye kadar onlara böylece davranın."

Bu âyet-i kerîmede Rabbimizin "savaş ağırlıklarını koyuncaya kadar" ifadesini nasıl anlayacağız? Birinci manasını demeye çalıştım. Yani savaş bitene, savaş, savaş olma özelliğini kaybedene kadar de-mektir. Bir başka manasını da Allah Resûlü'nün bir hadislerinden an-lıyoruz. Peygamberimiz buyurur ki:

"Kıyamet alâmetlerinden Ye'cuc ve Me'cüc çıkıncaya kadar mü'minler asla harp ağırlıklarını koymayacaktır."

Başka bir hadislerinde de: ***"Cihad kıyamete kadar devam edecektir."*** buyurmaktadır. Evet, cihad kıyamete kadar geçerlidir. Bir başka âyette de yeryüzünde fitne kalmayıncaya ve din (Hayat tarzı, hayat programı) sadece Allah'ın oluncaya kadar cihadın devam edeceği anlatılır. Öyleyse iman cephesiyle küfür cephesi arasındaki bu savaş kıyamete kadar sürecek ve kıyamete kadar savaş ağırlıkları da bırakılmayacaktır.

Allah isteseydi onlara galip gelirdi. Allah isteseydi tek başına onları yenerdi. Allah dileseydi tek başına onlardan zafer elde ederdi. O, "ol" dediği zaman her şey olacaktır zaten. "Ol" demesiyle her şeyi oldurandır Allah. Sizin savaşmanıza gerek kalmadan da düşmanlarını yok edecektir Allah, ama sizi birbirinizle sınamak, sizi birbirinizle denemek istiyor.

Sürekli insanın hatırına şu soru geliyor: Rabbimiz bu ve benzeri âyetlerinde kâfirleri tek başına yok edeceğini, kâfirler karşısında mü'minlerin yanında, mü'minlerin safında olduğunu, kâfirlere karşı mü'minlere yardım edeceğini anlatıyor. Peki, hâl böyleyken acaba ne-den mü'minlerin onlarla savaşmalarını istiyor Rabbimiz? Acaba neden mü'minlerin kâfirlerle savaşa katılarak ölümle, yaralanma ile, çeşitli sıkıntılar, çeşitli fedâkârlıklarla karşılaşmalarını istemektedir? Hal-buki netice bellidir. Mü'min kulları ölmeden, öldürmeden Allah neticeyi gerçekleştirebilirdi. Acaba bunun hikmeti nedir?

İşte bunun hikmeti bu âyet-i kerîmede anlatılmaktadır. Bir kere Rabbimiz bu dâvâyı omuzlayan mü'minlerin miskin ve uyuşuklardan olmasını istemiyor. Yan gelip yatarak zafer bekleyenlerden olmalarını istememektedir. Zaten böyle kazanılmış zaferlerin kaybedilmeleri de çok kolaydır. Allah bir takım mahrumiyetlere, bir takım sıkıntılara katlanarak zafere ulaşmalarını istemektedir. Çünkü ucuz kazanılan şeyler çabuk kaybedilir. Karşılığında bir bedel ödeyerek kazanılan şeylerin ise kıymeti bilinir.

Bir de bu âyet-i kerîmede ifade edildiği gibi, Allah kimimizi ki-mimizle denemek ve bilemek istemektedir. Gerçekten de hikmet sahibi Rabbimizin

hikmet dolu müthiş bir yasasıdır bu. Rabbimiz bizi bi-lemek istiyor. Savaş, insanların bilenmesi demektir. Herhangi bir aleti keskinleştirmek isterseniz onu bilersiniz. Herhangi bir aleti bilerken ondan bir şeyler götürürsünüz ama onu bilemiş olursunuz. Bilenen aletten bir şeyler gider, bir kısım parçalar kopar ama artık o daha par-lak ve daha keskin hale gelmiştir. İşte savaşlar da böyledir. Bir şeyler kaybeder Müslümanlar savaşta ama bununla bilenirler. Daha canlı, daha güçlü hale gelirler. Tıpkı her budanmanın sonunda daha da gençleşen ağaçlar gibi.

Biliyoruz ki savaşlar nice mü'minleri bilemiş, nice kâfirleri diriltmiştir. O savaşlarda nice mü'minler bilenirken nice kâfirler de İslâm'la buluşup diriliği yudumlamıştır. Mü'minleri bileyen savaşlar kâfirleri de uyandırmıştır. Nasıl?

Savaş meydanlarında kendilerinin dünyayı, hayatı, yaşamayı sevdiklerinden kat kat fazlasıyla, karşılarındaki mü'minlerin ölüme ve şehadete koştuklarını gören nice kâfirler, İslâm'la tanışma imkânı bul-muş, dirilişe ermişlerdir. Allah için nelerin fedâ edilebileceğini, nelerin göze alınabileceğini gören nice kâfirler hidâyete ermişlerdir.

Sonra yine muharebe meydanlarında gözlerinin önünde kendilerinden sayıca kat kat azınlıkta olan mü'minlerin Allah'ın yardımıyla kendilerine galip geldiklerini, Allah'ın melekleriyle nasıl onların yardımlarına ulaştığını gören nice kâfirin kalbinde fetihler meydana gelmiş ve imana yollar açılmıştır.

Yine savaş meydanlarında mü'minlerin mertliklerini, hasbîliklerini, takvalarını, Allah adına hareketlerini ve Rabblerinin yasalarına teslimiyetlerini görüyor ve hiç de kendilerine benzemeyen Müslümanların nefesleriyle dirildiklerini hissediyorlar. Yani savaş esnasında bile Müslümanların Allah yasalarını uyguladıklarını görüyor ve o yasalara iman etmek zorunda kalıyorlar. Müslümanlar mağlup olsalar bile, ellerine esir düşseler bile onların sabırlarını, metanetlerini, Allah için katlandıklarını görmeleri bile onların dirilmelerine sebep oluyor.

İşte Allah hem kâfirleri diriltmek ve hem de mü'minleri bilemek istiyor. Onun için mü'minlerin savaşmalarını istiyor. Daha bilemediğimiz nice hikmetlerle Rabbimiz savaş yasasını koyuyor.

5, 6. "Onları doğru yola eriştirir, durumlarını düzeltir. Onları, kendilerine anlattığı cennete koyar."

Allah böylece kendi yolunda kendi dini adına, kendi arzularının hâkimiyeti adına savaşarak şehid olan kullarını doğru yola ulaştıracak, onların

amellerini boşa çıkarmayacak, dünyada da ukbâda da onların amellerini hedefine ulaştıracaktır. Onların yaptıkları yatırımların hiçbirisi boşa gitmeyecektir. Kâfirlerin aksine Allah onların döktükleri terleri bile değerlendirecektir. Onların nefesleri bile dâvâlarını diri tutmaya devam edecektir.

Onlar bize sürekli mesajlar vermekte ve Allah'ın dinini canlılıkla muhafaza ettirmede en büyük rolü oynamaktadırlar. Yani şehidin sürekli bizim karşımızda, bizim dünyamızda yayın yaptığını ve yaptığı yayınlarla sürekli olarak bize bunu hatırlattığını görüyoruz. Lâkin hayatta olan, canlı olan birilerinin, hattâ en büyük âlimlerin, hocaların dahi böyle bir mesaj veremediklerini de biliyoruz. Meselâ bakın hiçbir kimsenin hiçbir mesaj vermediği bir ortamda, herkesin durgun, statik hayat yaşadığı bir ortamda, yıllar önce ölen ve de adı Yâsîn sûresinde ebedîleşen adsız bir şehidin sürekli olarak bize verdiği mesaj bakın şöyle :

"Keşke kavmim bir bilebilseydi Rabbimin bana mağfiret ettiğini ve de beni mükramundan, ikrama boğulanlardan kıldığını."

Bu büyük bir şeref, bu büyük bir ecir ve büyük bir nîmettir. İşte şehidin, Allah yolunda ölen birinin canlılığını koruduğunun ve sürekli bize mesaj ulaştırdığının bir kanıtı ve ispatı... Kıyamete kadar Yâsîn sûresini okuyan herkese ulaştırılan bir mesaj… Görünüşte ölmüşler bunlar, toz toprak olmuşlardır, adları sanları kalmamış, nerelerde oldukları da belli değildir. Ama dünyanın her bir yerinde canlarını Allah için fedâ etmiş olan, Allah'tan başka İlâh olmadığının şehadetini canlarıyla ispat eden bu insanlar, Allah'ın ölü demeyi yasakladığı bu varlıklar, bu kutlu şehitler sürekli bize mesaj sunuyorlar.

Bakın Âl-i İmrân sûresindeki âyette de bu diriliğin ve bize mesaj sunuşun açıklanmasını şöyle görüyoruz:

"Allah yolunda öldürülenleri ölü saymayın, bilâkis Rableri katında diridirler. Allah'ın bol nîmetinden onlara verdiği şeylerle sevinç içinde rızıklanırlar, arkalarından kendilerine ulaşamayan kimselere, kendilerine korku olmadığını ve kendilerinin üzülmeyeceklerini müjde etmek isterler."

(Âl-i İmrân 169,170)

Allahu Teâlâ onlara o kadar fazl ve o kadar nîmet veriyor ki, onlar bunlarla sevinip coşuyorlar. Arkalarından henüz onlara kavuşmamış olanlara da müjdeler veriyorlar.

"Onlar Allah'tan olan bir nîmeti, bolluğu ve Allah'ın, mü'minlerin ecrini zâyi etmeyeceğini müjdelemek isterler."

(Âl-i İmrân 171)

Onlara korku da, mahzun olmak da, keder ve sıkıntı da yok. Cehenneme gitme korkusu yok, cenneti kaybetme üzüntüsü de yok.

Yine Allah'tan bir nîmet, bir fazilet, bir üstünlüğü müjdeliyorlar. Allahu Teâlâ'nın mü'minlerin hiçbir zaman ecirlerini zayî etmeyeceğinin mesajını veriyorlar.

Bu âyetler ölümle hayatın bitmeyeceğini, hayatın devam edeceğini ve hayatlarını Allah adına infak eden kimselerin amellerinin hiç-birisinin zayî olmayacağını anlatır. Kâfirlerin amellerinin boşa gideceğini anlattıktan sonra, Rabbimiz burada da onların tamamen zıddına mü'minlerin amellerinin zayî olmayacağını anlatmaktadır.

Şehid, dâvâsına başını koyacak kadar şehadet eden kişi demektir. Şehid, dâvâsının, başkalarının dirilişi için canını fedâ eden kişi demektir. Şehid diridir. O yüzden şehidler ölüler gibi yıkanmazlar. Yı-kanmak ölünün cesedini temizlemek demektir. Onlar zaten temiz oldukları için yıkanmazlar. Cenaze namazları da kılınmaz onların, çünkü onlar ölmemişlerdir. Kefenleri şehitlik elbiseleridir. Yaşarken giydikleri elbiseleri ölürken de giyerler. Zira onlar öldükten sonra da yaşarlar.

Diridirler onlar, zira onlar yakınlarını diriltirler. Onların ayrılıkları yakınlarını asla üzmez, ayrılıkları arkalarında kalanlara asla zor gel-mez.

7: "Ey inananlar! Siz Allah'ın dinine yardım ederseniz, O da size yardım eder, ayaklarınızı savaşta sabit kılar."

Ey iman edenler! Ey ben de mü'minim diyenler! Eğer mü'-minseniz bu sese kulak verin. Eğer sizler Allah'ın dinine yardım ederseniz, Allah'ın dininin ikamesi adına çaba gösterirseniz, O da size yardım edecek ve sizi zafere ulaştıracaktır. Sizin ayaklarınızı sağlam ve sabit kılacak, cennet yolunda sizin ayaklarınızı kaydırmayacaktır.

Âyet-i kerîmede Allah'a yardımdan söz ediliyor. Peki acaba Allah'a yardımı nasıl anlayacağız? Tirmizi'de rivâyet edilen bir hadisi şerifte Allah'ın Resûlü Abdullah İbni Abbas'a der ki:

"Evlâdım! Sana bir kaç kelime nasihatim var. Allah'ı koru ki o da seni korusun, Allah'ı gözet ki o da seni gözetsin..."

Peki Allah nasıl korunacaktır?

Yine bir hadis-i kudside Rabbimiz şöyle buyurur:

"Kıyamet günü Cenâb-ı Hak kuluna buyuracak ki: "Kulum sen dünyada iken ben hasta idim de sen benim zi-yaretime gelmedin! Yolumu kaybetmiştim de bana mihmandarlık yapmadın! Ben yoksul kalmıştım da beni doyurup giydirmedin!"

Peki Allah nasıl ziyaret edilecek? Allah nasıl doyurulup giydirilecek?

İşte tüm bunları Allah'a yardım gibi anlayacağız. Allah'a yardım, Allah'ın dinine yardımdır. Allah iman, amel, ihlâs ve ihsan ile ko-runacaktır. Allah'a yardım, Allah'ın emirlerini icra ve nehiylerinden ka-çınmakla gerçekleşecektir. Allah'a yardım, Allah'ın dininin hâkimiyeti adına çalışıp çırpınmakla gerçekleşecektir. Allah'ın dininin hâkimiyeti adına mal ve can feda etmekle gerçekleşecektir. Rabbimiz tarafından korunmayı, düşmanlarımız karşısında ayaklarımızın sabit tutulup zafere ulaşmayı istiyorsak, biz de Allah'ın dinine yardım edeceğiz. Değilse hâşâ Allah'ın bizim yardımımıza asla ihtiyacı yoktur. Çünkü dininin hakim olacağını zaten Allah müjdelemektedir. Ama bizlerin kendi lehimize Allah'ın dininin hâkimiyeti adına vereceğimiz yarım hurma, dökeceğimiz birkaç damla ter ve kan, bizim cennet yolunda ayaklarımızın kaymamasına, cennete ulaşmamıza sebep olacaktır.

Peygambere yardımı da böyle anlıyoruz. Kur'an-ı Kerîm'de Rabbimiz bizden peygamberlerine de yardım istemektedir.

Peki acaba Peygamberlere yardımı nasıl anlayacağız? Acaba ne kastediyor Cenâb-ı Hak bununla? Meselâ bir düşman grubu var elli atmış kişilik ve farz edin ki onlarla ben kesin dövüşeceğim. Şimdi böyle bir durumda sizlerin bana yardım etmeniz ne demek? Onlardan birkaçını da sizin haklamanız değil mi? İşte benim böyle bir durumdayken sizin bana bu şekildeki yardımınız ne demekse, Peygambere yardım da o demektir. Peygambere yardım da o şekilde yapılacaktır. Nasıl yani? Hani Peygamberler küfür karşısında küfre dimdik kalkan olmuşlar, küfre asla geçit vermemişlerdir ya, işte biz de aynısını yapıvereceğiz, biz de öyle oluvereceğiz, biz de aynı rolü üstlenivereceğiz; böylece Peygamberlere yardım etmiş olacağız.

Meselâ bakın bir mü'min kişi vardı Firavun hanedanından, Fi-ravun'un sarayında bir süre imanını gizlemişti. Nihâyet Firavun ve adamları Hz. Mûsâ'yı öldürme kararı alınca, artık bu durumda imanını gizlemenin anlamı kalmamıştı. Hemen harekete geçti, kendisini onların önüne attı ve vücudunu Hz. Mûsâ'nın önüne kalkan yaparak: "Sizi, sizden hiçbir ücret istemeden Allah'a çağıran salih bir peygamberi öldürmeye mi kalkışıyorsunuz! Bunu asla yapamazsınız!

Yapamayacaksınız!” diye haykırarak peygamber mesajını savundu. İşte böylece kendini fedâ ediyor ama peygambere de destek veriyordu.

Yine Yâsîn sûresinde şehrin çok uzaklarından koşup gelen bir mü'min de peygamberin yalanlandığı bir ortamda peygamberlerle beraber onların sözünün bittiği yerde cesurca tevhidi ortaya koyuyor ve peygamber fonksiyonuna sahip çıkıyordu. Hem de kendisini bu uğurda fedâ edecek biçimde.

Hz. Fatıma anamız Hz. Ömer'in karşısında haykırırken kendini savunmaktan çok Resul-i Ekrem'e yardımcı oluyordu. Resul-i Ekre-m'in geliş gayesine yardımcı olamaya çalışıyordu.

Demek ki peygamberlere yardım, onların görevlerine yardım şeklinde olur. Yani peygamberler dünyada Allah'ın istediği adâleti gerçekleştirmek, insanların dünyada Allah'ın istediği hayat programını yaşamalarını sağlamak, insanların cennet yollarını açmak, cehennem yollarına barikatlar koymak için gelmişlerdir. İnsanların yeryüzünde Rabb olarak Allah'ı, din olarak İslâm'ı, kitap olarak Kur'an'ı ve bu konuda örnek olarak da Hz. Peygamber'i tanımaları için gelmiş olan Peygamberin bu görevini, bu fonksiyonunu kendimize görev edinir, dert edinir, iş edinir, din edinirsek biz de onlara yardımcı olmuş oluruz. Onların inandığına inanır, yaptıklarını yapar, sevdiklerini sever, reddettiklerini de reddedebilirsek, varlıklarını ve programlarını kendimize program kabul edebilir, isteklerine köstek değil destek olabilirsek, o zaman biz de onlara yardımcı oluruz. Değilse ona ve onun ge-tirdiği mesaja karşı kör ve sağır kesilirsek, o zaman bizde peygamberi öldürüyoruz demektir. Peygamber bizim ilgisizliğimiz yüzünden öldürülüyor demektir.

Birileri eğitim programlarıyla, birileri kılık-kıyafet kanunlarıyla, birileri hayat programlarıyla onun yolunu, onun sünnetini, onun anlayışını yok etmek, toplumdan silmek isterken, biz de beri tarafta buna seyirci kalıp onların işlerini kolaylaştırmak yerine onun sünnetini öğrenip, yaşayıp, müdafaa durumuna gelirsek o zaman biz de ona yardım ediyoruz demektir.

Evet işte Allah'a yardım ve Allah'ı korumak budur. Allah'a Allah'ın istediği biçimde inanmak, Allah'ı Allah'ın kendisini Kitabında bi-ze anlattığı mükemmel sıfatların sahibi ve noksan sıfatlardan münezzeh olarak inanmak, Allah'ın gönderdiklerine Allah'ın istediği biçimde iman etmek, emirlerini yarine getirip nehiylerinden kaçınmak, O'na onun istediği biçimde kulluk yapmak, sevdiklerini sevmek, düşman-larını düşman bilmek, rızası sebebiyle razı olmak, gazabıyla gazap-lanmak hasılı tüm hayatı onun istediği biçimde değerlendirmektir.

Tabii ki Allah'ın hukukunu koruyabilmek için, Allah'ın dinini muhafaza edebilmek için elbette Allah'ın hukukunu ve dinini tanımak şarttır. Allah'ın kitabını koruyabilmek için kitabı tanımak şarttır. Allah'ın kitabını Allah'ın yasalarını tanımayan bir kimsenin onları koruması ve savunması mümkün değildir. Birileri bozuk para gibi Allah'ın âyetlerini harcarken, birileri kendi hukuklarını yerleştirebilmek için, kendi yasalarını hakim kılabilmek için Allah yasalarını ezip bozarken Allah yasalarından habersiz yaşayan insanların beri tarafta seyretmesi kaçınılmazdır. Bilmeli ki insan koruyabilsin. Öyleyse Allah'ın ki-tabını tanımak zorundayız. Allah'ın yasalarını bilmek zorundayız ki onlara sahip çıkabilelim.

8,9. "İnkar edenlere ise, yıkım ve yokluk olsun! Allah onların işlerini boşa çıkarır. Bu, Allah'ın indirdiklerini beğenmediklerinden ötürüdür. İşlerini Allah bunun için boşa çıkarmıştır."

Yok olsun o kâfirler! Zaten Allah onların tüm amellerini boşa çıkarmıştır. Onların tüm yaptıkları boşa gitmiştir. İşte böyledir, çünkü onlar Allah'ın indirdiklerinden hoşlanmadılar, Allah'ın indirdiklerinden tiksinip nefret ettiler. Namazdan, tesettürden, Allah'ın istediği şekilde bir hayat yaşamaktan tiksindiler. Allah da bu tavırlarından ötürü onların tüm sa'ylerini, tüm çabalarını boşa çıkardı. Onların amellerinin, ya-tırımlarının, projelerinin tümünün nasıl boşa çıkarıldığı daha önceki âyetlerde açıklanmıştı.

Bunların yaptıklarının, yapacaklarını tamamı boştur. Çünkü bunlar gönüllerini İslâm'dan ve kulluktan soğutmuşlar, Allah'tan, Allah'ın dininden, Allah'ın kendilerine gönderdiği hayat programından hoşlanmamışlar, kendilerine başka başka hayat programları aramışlar, peygamberden nefret etmişler, kitaptan tiksinmişler, namazı, orucu, haccı, zekâtı beğenmemişlerdir. İdama gidiş bilmişlerdir mescide gidişi. İşte bunun içindir ki Allah onların tüm amellerini boşa çıkarmıştır. Kur'an'ın başka yerlerinden öğreniyoruz ki, haktan, Allah'tan gelenlerden nefret eden bu alçaklara Rabbimiz pisliği, necaseti sevdirmiş, onlardan razı olacak hale getirmiştir.

Şimdi bu durumda kendimizi bir sorgulayalım. Eğer İslâm'dan razı değilseniz, eğer Kur'an sizi sıkıyorsa, eğer hadislerden zevk al-mıyorsanız, eğer Kitap ve Sünneti öğrenmeye isteksizseniz, namazdan, abdestten, tesettürden, haccdan, zekâttan hoşlanmıyorsanız, eğer mü'minlerle beraberlik sizi sıkıyorsa, eğer dinden, âyetten, peygamberden bahsetmekten sıkılıyorsanız, Cenâb-ı Hakkı hatırlamak, âhireti, hesabı, kitabı düşünmek size zevk vermiyorsa o zaman kesinlikle söyleyebilirim ki siz bir pislik içindesiniz, siz necasetten hoşlanıyorsunuz. Halbuki Allah onu kâfirlere yazmıştır, durumunuzu bir daha gözden geçirin. Çünkü sevdikleriniz, beğendikleriniz, razı olduklarınız Allah'ın sevip sizin adınıza gönderdiği şeyler değildir. Halbuki bizim hayatımız için en güzelini, en doğrusunu, en sevilmesi gerekeni gönderen Allah'tır.

Din adına, hayat adına en güzelini, hayat programı ve sistem adına en güzelini, hukuk, eğitim, kanun, kazanç, eşya, ev tefrişi adına en güzelini Allah'ınki bilmiyorsanız, Allah'ınkinden hoşlanıp razı ol-muyorsanız, bunları insanlardan veya toplumdan almaya, Avrupa'-dan, Amerika'dan, İsviçre'den, Fransa'dan almaya çalışıyorsanız, bi-lesiniz ki siz kesin hidâyetten çıkmış pisliğe batmış insanlarsınız. Bir de utanmadan İslâm'dan, Müslümanlıktan söz ederek Müslümanların mukaddes mefhumlarını kirletmeyin. Peki niye böyle oluyor? Neden böyle pislik içindesiniz? Çünkü En'âm'da Allah öyle diyor da ondan:

"İşte biz böylece kâfirlere pisliği, rics'i yazdık, sevdirdik."

(En'âm 125)

İşte Allah böylece inanmayan kâfirlere pisliği yazmıştır. Pislikten hoşlanma ve hayırdan hoşlanmama onların vazgeçilmez özelliğidir. İşte böylece, Allah inanmayanları bataklılar, pislikler içinde bocalar bir vaziyette bırakıverir. Allah kâfirlere kötülüğü yazıyor. Çünkü on-lar hep kötülükten yana olmuşlardır. Çünkü onlar oylarını hep kötülükten yana kullanmışlardır. Çünkü onlar hidâyetten nefret edip dalâleti tercih etmişlerdir. Çünkü onlar bunu istemişler, iradelerini bu istikâmette kullanmışlar, kötülükten razı olmuşlar, kötülüğün peşinde olmuşlar, Allah da onlara bunu yazıvermiştir. Kötülüğü onların vazgeçil-mez özelliği yapıvermiştir.

10. "Yeryüzünde dolaşıp kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğuna bakmazlar mı? Allah onları ye-re geçirmiştir; inkârcılara da onların başına gelenin benzerleri vardır."

Bu adamlar yeryüzünde gezip dolaşmıyorlar mı? Kendilerinden öncekilerin başlarına nelerin geldiğini görmüyorlar mı? Allah'ın indirdiklerini beğenmeyerek âdeta Allah'la savaşa tutuşurcasına kendi bildikleri gibi yaşamaya çalışan Âd, Semûd, Lût kavmini görmüyorlar mı? Allah'ın onlar üzerinde gerçekleştirdiği yıkım sonucu onları yerle bir ettiğini, azabının onların başında patladığını görmüyorlar mı? Allah'a kulluktan kaçan, Allah'ın hayat programını beğenmeyerek kendi kendilerine hayat programı yapmaya çalışan kâfirlerin medeniyetlerini, villalarını, yatırımlarını kendi üzerlerine nasıl yıktığını, müstekbir-lerin gururlarını nasıl kırdığını ve Allah'a iman edip onun hayat programına teslim olan mustaz'aflara izzet ve şeref verirken, izzetli gibi görünenleri de nasıl yerin dibine batırdığını görmüyorlar mı?

Ey Kur'an'ın muhatapları şimdi sizler görmüyor musunuz şu harabeleri? Görmüyor musunuz mezarlıkları? Görmüyor musunuz Rabblerine isyan ederek bir hayat yaşayanların sonlarını? Halbuki Kur'an'ın başka âyetlerinde görüyoruz ki, Allah onları sizi yerleştirmediği biçimde yeryüzüne yerleştirmiş, onlara gökten bol bol yağmurlar yağdırmış, altlarından da ırmaklar akıtmıştı. Size

vermediği malı, mülkü, serveti, samanı, gücü, kuvveti, vücudu, cüsseyi, boyu-posu onlara vermişti. Onlara dünyada her türlü üstünlük sebepleri verilmişti. Ama onlar günâhlara daldılar. Tüm bu nîmetlerin vericisini unuttular. Rabb-lerinin kendilerine gönderdiği hayat programından habersiz bir hayat yaşamaya başladılar. Rabblerinin elçilerine ve o elçilerin Rablerinden kendilerine getirdiği mesajlara ilgisiz yaşamaya başladılar. Allah'ın âyetleriyle, Allah'ın elçileriyle mücâdeleye tutuştular.

Allah'ın gönderdiklerini reddettiler. Allah'ın kendileri için seçtiklerinden memnun olmadılar. Allah'ın yasalarını beğenmediler. Kitaba ve peygambere rağmen kendi kendilerine hayat programı yapmaya kalkıştılar da, biz onları yakalayıverdik ve topunu helâk ediverdik. Kendilerine azabımız geldiği zaman da tüm bu imkânları, güçleri, kuv-vetleri, boyları-posları, medeniyetleri, ekonomik güçleri onlara hiçbir fayda sağlamadı. Onların topunu helâk ettik ve arkalarından denemek, imtihan etmek için başka bir nesil getirdik. Fakat onlar da öncekilerden ibret almayarak benzer tavırlar takınınca, öncekiler gibi onları da yok ettik.

Öyleyse ey şu anda bu Kur'an'ın muhatapları! Örneklerini sun-duğumuz toplumların başlarına gelenlerin sizin de başınıza gelmesinden sakının! Sizin onlardan farklı hiçbir yanınız, hiçbir ruçhaniyetiniz yoktur. Allah katında sizin onlardan faklı, onlardan üstün hiçbir yanınız yoktur. Öyleyse bilesiniz ki, Allah yasalarında kesinlikle değişme olmaz. Üstelik sizin şu anda yalanladığınız, değer vermediğiniz, ilgilenmediğiniz, sırt döndüğünüz peygamber, onlara gönderilenlerden daha kerîmdir. Öyleyse dikkat edin, sizin şu andaki durumunuz, onlarınkinden daha kritik, daha tehlikelidir.

11. "Çünkü Allah inananların sahibidir. Kâfirlerin ise sahibi yoktur."

İşte böyle, Allah mü'minlerin velîsidir. Mü'minlerin boyunlarındaki kulluk ipinin ucu Allah'ın elindedir. Allah, mü'min kulları adına aldığı kararlarla onlara yardım ve desteğini ulaştırmaktadır. Ama kâfirlerin velîsi, destekçisi, yardımcısı yoktur. Kâfirlerin velîsi şeytandır. Onlar, velîlerinin gittiği yere gideceklerdir. Hal böyleyken, velîleri Allah olan mü'minlerle kim baş edebilecektir? Kim mü'minlerin karşısında durabilecektir? Bu kâfirlerin silâhları sakın gözünüzü korkutmasın. Hiç bir silâh Rabbinize karşı duramaz. Onun meleklerinin karşısında hiçbir güç dayanamaz. Mevlâ'sı, koruyucusu Allah olan mü'minlere hiçbir güç kafa tutamaz.

Ama heyhat ki Allah'ın bu âyetlerinden habersiz yaşayan, gerçek güç kaynağıyla, gerçek güç kaynağının kitabıyla irtibat kuramayan, bunun için de Allah'ın bu yasalarını bilmeyen Müslümanlar bugün kâfirlerden korkmaktadırlar. Bu âyetler bize cesaret vermediği gibi, bu âyetleri, bu yasaları kâfirlere duyuramadığımız için onları da korkutamıyoruz.

12. "Doğrusu Allah, inanıp yararlı işler işleyenleri içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyar. Durakları ateş olduğu halde kâfirler, zevklenirler ve hayvanlar gibi yerler."

Allah, inanan ve inancını yaşamaya çalışan, inanan ve inancını salih amel olarak hayatında görüntüleme kavgası veren mü'minleri altlarından ırmaklar akan cennetlere sokacaktır. Kâfirler ise dünyada hayvanlar gibi zevklenirler, hayvanlar gibi yer, içerler ve en sonunda da durakları, barınakları olan cehenneme dönerler. Son durakları ateştir.

Başından beri sürekli mü'minlerle kâfirleri her yönden mukayese eden sûrenin bu bölümünde de dikkat ederseniz, sonuçları, âhiretleri bakımından mü'minlerle kâfirler arasında bir değerlendirme görüyoruz. Âkıbetleri yönünden mü'minlerle kâfirler birbirlerinden farklıdırlar. Dünyada, dünya nîmetlerinden istifade açısından her iki taraf da birbirine benzerken, yaşadıkları bu hayatın sonunda karşılaşacakları âkıbetler açısından farklıdırlar. Mü'minler, altlarından ırmaklar akan cennetlere uçarken, kâfirler de cehenneme akacak, cehenneme dolacaklardır. Velâyetlerini Allah'a verip hayatlarını onun belirlediği yasalar çerçevesinde yaşayanlar, velîlerinin kendilerine hazırladığı konuklara yerleştirilirken, velâyetlerini Allah'a vermeyerek kendi ellerinde tutanlar, kendi hayatlarını kendileri düzenlemeye kalkışanlar ya da velâyetlerini Allah'tan başkalarına verip onların kendileri adına belirledikleri yasalara tâbi olanlar da sonunda velîlerinin gittiği yere gitmek zorunda kalacaklardır. Çünkü o velîlerin hiçbirisinin o kullarına sunabilecekleri cennetleri yoktur.

İnsan, kime kulluk ettiğini ve kulluk ettiği varlıktan sonunda ne beklediğini çok iyi düşünmek zorundadır. İnsanlar kime kul olduklarını, kul oldukları varlıktan ne beklediklerini bir düşünsünler!! Ya da kendisine kulluk yaptıkları varlıkların yarın kendilerine neler sunabileceklerini, neler ikram edip ne ceza verebileceklerini düşünsünler...

Çevrenin, modanın, âdetlerin, toplumun kulu olan insanlar. Meselâ kayınpederinin, ağasının, patronunun, âmirinin, müdürünün kulu olan insanlar, olsa olsa bu insanların tüm varlığına sahip olabilirler, onların tüm statüsünü elde edebilirler değil mi? Başka ne yapabilirler ki? Birilerine kul-köle olanlar, onların sözünden çıkmayanlar olsa olsa ancak onların sahip olduklarına sahip olabilirler değil mi? Daha başka bir şey veremezler. Hadi bunu biraz daha büyütelim ve diyelim ki, o kul olduğumuz kişi bize tüm dünyayı verebilecek güçte birisi olsa ve tüm dünyayı kendisine kulluk edene verse, ne kadar süreyle verebilir onu bize? Ölünceye kadar değil mi? Tüm dünyayı verse bile, bu saltanat biz ölünce biter değil mi? Peki aksini yapıp onu dinlemezse, ona kul-köle olmazsa, diyelim

ki ceza verecektir, peki ne kadar ceza verilebilir? Dünyada onun verebileceği ceza en fazla ölümdür. Ölünce bu ceza bitecektir değil mi?

İşte Allah'tan başkalarının kendilerine kulluk yapanlara verebilecekleri mükafat da, ceza da budur. Peki ya Allah'ın kendisine kulluk edenlere vereceği mükafat ve ceza nedir? İşte şu anda üstünde gezip dolaştığınız on dünya büyüklüğünde bir cennet, üstelik ölümle de son bulmayacak, ebedîyen kaybedilmeyecek bir devlet ve işte ölümle de kurtuluşu olmayan, ebedîyen içinde kalınacak bir cehennem. Varın ikisini siz mukayese edin. Mukayese edin de, kime kulluk yaptığınızı ve kulluk yaptığınız varlıktan ne beklediğinizi iyice anlayın…

Meselâ; ben çevremden birisinin dediğini iki etmesem, her de-diğinin peşinde koşsam, kulu-kölesi olsam, ayaklarına kapansam, eşiğinde yatsam kalksam. Beni bu vaziyette gören birisi bana dese ki: "Hayrola ya! Nedir bu senin yaptığın?" Ben de: "Ya bu adamın İstan-bul'da 10 tane villası var, bu kulluğumun karşılığı olarak üçünü bana verecektir her halde. Sekiz helikopteri var, herhalde ikisini bana ayıracaktır. Almanya'da on beş eyalet onun, herhalde üçünü bana ve-recektir. Almanya'daki eyaletlerin hepsini de bana verebilir," desem, kazandıklarımı ve kaybettiklerimi hesaplayın bakalım… Bana bunları kaç yıllığına, ne kadar süreyle verebilir? Ben onun verdiklerine ne ka-dar süreyle sahip olabilirim? Ölüme kadar değil mi? Rabbim ise, ben ona kul-köle olursam, kullukta en son sırada yer alsam bile, on dünya kadar bana mülk lütfunda bulunacaktır.

Unutmayalım ki birilerine kul-köle olanlar, ancak onların ikramlarına ulaşabilirler; çünkü kural budur. Dünyada herkes kölesini besler. Güçlü, kuvvetli, dinç bir köle, iyi bir hizmetçi, iyi bir koruyucu anlamına gelecektir. Ya da bu bir kanundur; çünkü Allah da kullarını, kö-lelerini destekleyip onları izzet ve ikrama boğuyor. Öyle ise biz kimin kölesi olduğumuzu, kimin arzularına boyun büküp, hatırını kazanmaya çalıştığımızı, kimden ne beklediğimizi iyi düşünelim. Allah'ın kendisine kulluk yapan kullarına ödeyeceği ücret işte böyledir.

Dünyanın on katı bir cennet, ama dünyadakilerle mukayese edilmez nîmetlerle dolu bir cennet. Ölümle sınırlı da değil. Ebedîyen içinde kalabileceğim bir cennet.

Öyle olacaktı tabii; herkes kölelerine ikram eder, herkes kölelerini mükafatlandırır. Ebrehe kendisine itaat adına geldiğini zannettiği peygamberimizin dedesini ikrama boğmaya çalışıyordu. Çünkü kendi zannınca kendisine itaat ve hizmete dönecekti bu ikramları. Çoban köpeğine yal çalar, köpeğinin karnını iyice doyurmak ister. Çünkü do-yurduğu o köpek kendisini

koruyacaktır. Adam işçisine iyi bakar, çünkü hizmeti kendisine dönecektir. Adam koyunlarını iyi doyurur niye? Süt verecek… ABD de bazen kölelerine, koyunlarına ikramda bulunur. Neden? Çünkü sonunda sütlerini sağacak da ondan. Yani sen onların köleliğini kabul et yeter ki! Onlar sana neler yapmaz neler?!

Mü'minler Rabblerine kulluk ederler ve sonunda bu kulluklarının karşılığını da bulacaklardır. Kâfirler ise dünyada sadece yerler, içerler. Hem de hayvanlar gibi yerler, içerler. Sadece yemek içmek, hayvanların özelliğidir. Yemek için yemek, içmek için içmek. Kulluk için, ihtiyaç için değil önüne gelen hiçbir şeyi reddetmeden yemek iç-mek, hayvan karakteridir. Halbuki mü'min asla böyle değildir. O önüne gelen her şeyi yemeden yana olmaz. Onun yemesinde ve içmesinde bir sınır, bir durak noktası vardır.

Hattâ Allah'ın Resûlü bir hadislerinde:

"Kişinin canının çektiği her şeyden yemeye çalışması israf olarak ona yeter"

buyurmaktadır. "Efendim, tüm bu nîmetler yenmek ve içmek için yaratılmamış mıdır? Yemeyelim mi yani?" Bütün kadınlar da evlenmek için yaratılmışlardır ama bir sınır var değil mi? Hepsinden isti-fade hakkımız yoktur değil mi? Hayvanlar yerler içerler ama yiyip içtikleri nîmetler üzerinde hiç düşünmezler. Acaba bu yediğim, içtiğim rızıklar nereden gelmiştir? Nasıl meydana gelmiştir? Kim yaratmıştır bunları? Acaba tüm bu nîmetleri yaratıp benim hizmetime sunan varlık bu nîmetler karşılığında benden ne ister? O'na nasıl teşekkür etmeliyim? Hayvan bunu düşünmez, düşünemez. İşte kâfirler de aynen bu hayvanlar gibidirler. Yiyip içmelerinde hiçbir kontrol mekânizması, hiçbir sınır ve durak noktası olmadığı gibi, tüm bu nîmetleri kendilerine sunan Rabblerine karşı da en küçük bir minnet duyguları da yoktur.

13. "Ey Muhammed! Seni sürüp çıkaran kasabadan daha kuvvetli olan nice kasabaları yok ettik. Yardım edenleri bulunmadı."

Doğup büyüdüğü vatanından çıkarılmak, memleketinden kovulmak durumuyla karşı karşıya bırakılmış olan Rasulullah Efendimiz şehrini ve yakınlarını terk ederek yola koyulurken üzülmüştü. Hattâ Allah'ın Resûlü hicret esnasında yüzünü kutsal şehir Mekke'ye çevirip:

"Ey Mekke! Allah için sen dünyanın tüm şehirlerinden daha sevimlisin. Allah seni tüm şehirlerden daha çok sever. Eğer bu kavmim beni buna mecbur etmeselerdi, seni asla terk etmezdim."

buyuruyordu. İşte Rabbimiz bu âyetiyle hem elçisini teselli ediyor, onun başına gelenlerin aynısıyla imtihan edilen öteki elçilerin sabırlarını hatırlatarak onlar gibi olmaya dâvet ediyor, hem de bu âyetiyle kâfirlere bir tehdit unsuru oluşturuyordu.

Rabbimiz diyor ki: "Ey peygamberim! Seni sürüp çıkaran, hicrete mecbur eden bu müşriklerden, onların şehirlerinden daha kuvvetli nice kasabaları biz önceden helâk ettik. Şu anda da seni bağrından atmaya çalışan bu Mekke şehrinden ve onun sakinlerinden daha güçlü nice şehir halklarını yıkıma uğrattık da, helâkimiz onlara geldiği zaman onlara yardım edecek, bu helâkten onları kurtaracak hiçbir yardımcı bulunmadı. Onlara bir kurtarıcı bulunmadı ve hâlâ da bulun-mamaktadır." Yani üzülme ey peygamberim, seni kovmaya çalışanlar da kendilerini bizim yıkımımızdan kurtaracak yardımcı bulamayacaklardır.

14. "Rabbinin katından bir belgesi olan kimse, kötü işi kendisine güzel gösterilen kimseye benzer mi? Bunlar heveslerine uymuşlardır."

Rabbinden bir bilgi, bir belge, bir beyyine üzere olan peygamber ve peygamber yolunun yolcuları ile kötü amelleri kendisine süslenen ve kendi hevâ ve heveslerine tâbi olup keyifleri istikâmetinde bir hayat yaşayan kâfirler hiç bir olur mu? Rabblerinden bir beyyine ile hareket eden kimseyle Rabbinden gelen beyyineyi reddederek kendi keyfine göre yaşayan kimse hiçbir olur mu? Beyyine ile beraber olan kişi Allah'la beraber demektir. Allah'la beraber olan kişiyle kim başe-debilir? Allah'la beraber olan kişiyi kim alt edebilir?

Beyyine, Allah'tan gelendir. Beyyine, Allah'ın kullarının hayatına karışmak üzere gönderdiği hayat programıdır. Beyyine, vahiydir, kitaptır, Allah bilgisidir. Beyyine, kitaba sahip olan, kitapla hareket eden Allah'ın Resûlü'dür. Beyyine, elinde kitapla insanları hakka çağıran peygamberdir.

Beyyine ile, Kitap ve Sünnetle hareket eden bir Müslüman, Kitap ve Sünneti tüm hayatında, tüm hareketlerinde istinat kabul eden bir mü'min, beyyine üzere demektir. Beyyineden habersiz, Kitap ve sünnetten uzak, delilsizce kendi hevâ ve heveslerine uyanlar da kâfirlerdir. İşte mü'minle kâfiri birbirinden ayıran belirgin nokta budur. Mü'min her adım atışında beyyine ile hareket ederken, kâfir ise kendi aklını, kendi heveslerini ve keyfini ölçü almaktadır.

Allah'ın Resûlü tüm hayatında beyyine üzereydi. Hareket noktası vahiydi. Çevresindekilere de bunu tavsiye ediyordu. "Ben Rab-bimden bir beyyine üzereyim. Benim tüm hayatımda hareket noktam, istinatgâhım Rabbimden gelen Kur'an'dır. Ey insanlar! Ben Rabbim-den bana gönderilmiş vahy üzereyim. Ben

kitap üzereyim. Benim tüm yaptıklarım ve söylediklerim konusunda hareket noktam vahiydir. Benim istinatgâhım Kur'an'dır. Ben size ne diyorsam, neyi emrediyor, neden nehy ediyorsam, ne yapıyor, ne yapmıyorsam bilesiniz ki bu ki-taba dayanıyorum. Bunun dışında dayanacak bir şey de bilmiyorum."

Eğer biz de insanlara bunu diyebileceksek o zaman biz de vahyi bilmek zorundayız. "Ben kitaba dayanıyorum, benim istinatgâhım, benim hareket noktam vahiydir," diyeceksek vahyi tanımak zorundayız. Kur'an ve sünneti tanımamız lâzım. Aksi takdirde bugün pek çoğunun, "biz kitaba dayanıyoruz" iddiasında bulunup da kitaptan habersiz bir hayat yaşadıkları gibi yapmaya kalkışırsak, bunu demeye hiçbir zaman hakkımız yoktur.

Şunu da asla unutmayalım ki, beyyinenin olmadığı yerde hevâ ve hevesler geçerlidir. İnsanlar eğer amel edecek, hayatlarını düzenleyecek kadar beyyine ile tanışmamışlarsa, hayatlarını mutlaka başka şeylerle doldurmak zorunda kalacaklardır. Öyleyse bizler de beyyine üzere olmak için beyyine ile yakından tanışmak zorundayız. Yaptığımız her işte, verdiğimiz her kararda, attığımız her adımda beyyineye dayanmak, beyyineye sarılmak zorundayız İşte o zaman biz Allah'ın bu âyetinde anlattığı Müslümanlardan olma imkânı elde etmiş olacağız.

Değilse, Allah korusun Kitap ve sünneti tanımadan, beyyine ile tanışmadan bir hayat yaşayacak olursak, o zaman ya kendi hevâ ve heveslerimizi putlaştıracak, ya da günümüz müşriklerinin yaptığı gibi bir kısım Allah düşmanı tâğutların hevâ ve heveslerine uymak zorunda kalacağız. Eğer bu tür zavallıların hevâ ve heveslerine tâbi olursak, o zaman Rabbimizi ve O'nun âyetlerini terk etmek zorunda kalırız. Allah korusun o zaman hayatımızda Rabbimizin âyetlerine gündemimizde yer kalmaz. Onlara tâbi olduğumuz zaman onların gün-demlerine tâbi olmak zorunda kalırız.

İşte görüyoruz, her gün yeni bir gündemle insanları meşgul ediyorlar. Ne zaman bunların vahiylerinden vakit bulup da insanlar vahye dönebilecekler bilmiyorum… Bugün şu konu öbür gün şu konu derken gündemi tamamen dolduruyorlar ve insanların vahiyle meşgul olmasına fırsat vermiyorlar. Allah korusun öyle olunca da, âhiret gündemlerimizden düşüveriyor. O zaman yine Rabbim muhafaza buyursun tıpkı onlar gibi, sırf dünya ve dünyalık düşünen birer materyalist olup çıkıveriyoruz. Korkuyorum, farkında olmadan hızla Müslümanlar buna doğru gidiyorlar.

Hayır hayır! Bizim aklımız başımızdadır elhamdülillah. Bizler kesinlikle bu adamların hevâ ve heveslerine tâbi olmayacağız. Bu hainlerin yörüngelerine girmeyecek, onların anaforlarında boğulmaya razı olmayacağız inşallah. Bizler vahyi tanıyıp onun dedikleri istikâmetinde bir hayat yaşayacağız ve şirke düşmemeye azami gayret göstereceğiz inşallah. Çünkü hainler önce kendileri

Allah'ın dininden çıkmışlar, Allah'a kulluktan uzaklaşmışlar, sonra da dönüp bizi de kendi cehennemlerine çağırıyorlar. Allah bu konuda bize şuur versin, basiret versin.

15. "Allah'a karşı gelmekten sakınanlara söz verilen cennet şöyledir: Orada temiz su ırmakları, tadı bozulmayan süt ırmakları, içenlere zevk veren şarap ırmakları, süzme bal ırmakları vardır. Onlara orada her türlü ürün ve Rabblerinden mağfiret vardır. Bunların durumu, ateşte temelli kalan ve bağırsaklarını parça parça edecek kaynar su içirilen kimselerin durumu gibi olur mu?"

Beyyine ile beraber olan, Allah'la yol bulan, yolunu Allah'a, Allah'ın kitabına ve Resûlü'nün sünnetine sorarak bulan, tüm hayatını Allah'ın istediği gibi yaşamaya çalışan ve Allah'ın koruması ve velâyeti altına giren muttakîlere vaadedilen cennet budur. Bakın böyle yaşayanlara cennette ne varmış?

Orada onlar için tertemiz su ırmakları vardır. Hiç bozulmayan, sürekli, taptaze akan su ırmakları vardır. Tadı, kokusu hiçbir zaman bozulmayan süt ırmakları vardır. Rabbleri tarafından yaratıldığı gibi, fıtrat-ı aslîyesi bozulmamış süt ırmakları… Ama bu sütler hayvanların göğüslerinden sağılmış sütlerden değildir. Tabiatları bozulan dünya sütlerine benzemez. Allah tarafından kaynak olarak çıkarılmış ve akıp giden nehirlerdir bunlar. Sonra yine orada mü'minler için içenlere zevk ve lezzet veren şarap ırmakları ve süzme bal ırmakları vardır. Ama bu şaraplar dünya şaraplarına benzemez, içenlere sarhoşluk vermez. Akıllarını gidermez, abuk sabuk konuşturmaz. Orada onlar için her türlü meyveler vardır. Amellerinin, sa'ylerinin semeresi ve meyveleri vardır onlar için. Tabi bunlar, bu meyveler ihtiyaç için değil, lezzet için, keyif içindir. Tüm bu nîmetlerin ötesinde onlar için Rablerinden bir mağfiret vardır. Bunu, bu mağfireti şöyle anlamaya çalışıyoruz:

1. Yani Allah onların dünyada işledikleri ufak-tefek kusurlarını gündeme getirmeyecek, yüzlerine vurmayacak ve onların üzerlerini örtüverecek. Onlardan dolayı onların utanıp sıkılmalarını istemediği, iştahlarının kaçmasına razı olmadığı için, Rabbimiz onların üzerine bir perde çekiverecek.

2. Ya da artık orada onlar için yeme ve içmenin sonunda var olan külfetler kaldırılmıştır. Kendilerine sunulan bu nîmetleri kazanma, onlara ulaşma külfeti, yeme ve içmenin akabinde dünyada duyulan rahatsızlıklar, hastalanmalar ve def'i hacet gibi külfetlerin tamamı kal-dırılmıştır. Herhalde dünyada def'i hacetten, ayak yolundan çıktıktan sonra "Ğufranek" sözünün anlamı da budur.

İşte cennette muttakîlerin durumu budur. Şimdi söyleyin bakalım hiç böyle olanlar:

Ateşte, cehennemde ebedî kalan ve kendisine bağırsaklarını parça parça edecek hamîm içirilen kimsenin durumu gibi olur mu?

Hiç çıkmamacasına, hiç kurtulmamacasına azabın içinde kalan ve kendisine hamîm içirilen kimse cennette az evvelki nîmetlerin içinde yaşayan kimse gibi olur mu? Zevk için, keyif için kendisine sunulan yiyecek ve içeceklerin tüm külfeti kaldırılmış, def'i hacet zahmeti bile olmayan bir mü'minin durumuyla kendisine sunulan hamîmin etkisiyle bağırsakları parça parça olan bir kâfirin durumu nasıl bir olabilir?! Hiç düşünmez misiniz siz?

Hamîm, yakıcı, hararetli kaynar su demektir. Madenin eriyiği olduğu da söylenmiştir. Kısacası bu, cehennemliklerin içecekleri bir içkidir. Allah'la çatışma içinde bir hayat yaşayan, Allah'ın hayatı düzenlemek üzere gönderdiği kitabını bir kenara bırakan, o kitabın pratiği olan peygamberle diyalogu kesen, sanki kitap ve peygamber yok-muş gibi kendi heva ve hevesleri istikametinde bir dünya yaşayan insanlar bunu içmek zorunda kalacaklarmış.

Ya da cehennemliklerin gözyaşları bir havuzda toplanacak, bunun adına hamîm denir ve işte bu onlara içirilecektir. Tam onlara uygun bir cezadır bu. Susuz günlerde çok kez görmüşsünüzdür; köpekler su bulamayınca neminden istifade edebilmek için toprağı yalarlar. Sanki orada da susuz kalan kâfirler birbirlerine sarılarak birbirlerinin yaralarından akan irinleri ve gözyaşlarını yalamaya, emmeye çalışacaklar.

Dünyada da böyle yapmıyorlar mıydı bu adamlar? Dünyadayken de birilerinin irinlerini, salyalarını aynı aşkla, aynı şevkle, sanki aynı ihtiyaç duygusuyla böyle yalayıp yutmaya çalışmıyorlar mıydı bu adamlar? Patronunun, müdürünün, efendisinin, şeyhinin, ortağının, karısının, kocasının, müridinin, babasının yada falanının ağzından çı-kan veya tavrında çıkan salya gibi irin gibi sözleri, tavırları, amelleri yalayıp yutmuyorlar mıydı? "Evet efendim! Tamam efendim! Hayhay efendim! İsâbet buyurdunuz, hikmet yoğurdunuz efendim!" edâsıyla yalayıp yutmaları karşılığı, cehennemde kendilerine gözyaşı, salya, hamîm ve irin yutturulacak onlara. Hem de bağırsaklarını parça parça eden, onları insanlıktan çıkaran içecekler…

16. "Ey Muhammed! Onların içinde seni dinleyenler vardır; sonra senin yanından çıkınca, bilgili kimselere "Az önce ne demişti?" diye sorarlar. İşte bunlar, Allah'ın kalplerini mühürlemiş olduğu, kendi heveslerine uyan kimselerdir."

Burada da kalıpları Rasulullah Efendimizin yanında ama kalpleri başka yerlerde olanlar anlatılıyor. Mü'minlerle kâfirler arasındaki vahiy karşısındaki fark ortaya konuyor. Vahiy, vahyi insanlara sunan Allah Resûlü karşısında takındıkları tavır anlatılıyor.

Kâfirlerden ya da münâfıklardan kimileri gelip Rasulullah'ın yanında vahyi dinliyor, sonrada Rasulullah Efendimizin huzurundan çıktıkları zaman ya ehl-i kitaba ya da kendilerine ilim verilmiş, vahiy konusunda bilgi sahibi sahâbenin ileri gelenlerine: "Az önce ne demişti peygamber?" diyorlardı. Allah'ın âyetleri açık seçikken, herkesin anlayabileceği netlikte ve güzellikte iken, sanki bu âyetler anlaşılmayacak bir şeymiş gibi, hiç anlayamamış gibi sahâbeye "az evvel ne demişti" diyorlar? "Az evvel ne anlatmıştı peygamber?" diyerek alay etmeye çalışıyorlar. Vahiy karşısında vurdumduymaz bir tavır sergilemeye ve sürüler kesilmeye çalışıyorlar.

Rabbimiz Münâfikûn sûresinde de bunları anlatıyordu. Allah diyor ki, "onlar sanki duvara dayanmış keresteler gibidirler." Bu adamlar Rasulullah'ın meclislerine gelir, gâyet ciddi, ağırbaşlı bir şekilde Allah'ın Resûlü'nü dinler görünürlermiş. Söze kulak verirler, sözü almaya ve anlamaya çalıştıkları tavrını sergilerlermiş. Ama bu tavırlarının tamamen aksine kulaklarına asla söz gitmiyor, kalplerine inmiyor-du. Sanki söz duvara çarpıyor, söyleyene geri dönüyordu. Allah buyurur ki, "sanki onlar duvara yaslanmış kütükler, keresteler gibiydi." Âyetteki kereste, kütük benzetmesinden anlıyoruz ki, bu adamlar ruhu olmayan cesetler gibidirler. Ağaçtan adamlardı bunlar. Ruhu, aklı, idraki, zerre kadar düşünceleri olmayan cisimlerdi bunlar.

Tıpkı onlar, gibi bugün de "biz bu kitabı anlayamayız. Bunu anlamak kim, biz kim? Bunu ancak büyük zatlar anlar," diyerek kitaba karşı nötr davranan insanların varlığına şahit oluyoruz. Bakın âyetin devamında Rabbimiz buyurur ki:

"İşte bunlar, Allah'ın kalplerini mühürlemiş olduğu, kendi heveslerine uyan kimselerdir. Söz anlamaya yanaşmadıkları için, istifade etmek üzere, iman etmek ve amel etmek üzere dinlemedikleri için de Allah onların kalplerini mühürleyivermiştir." Yani dinlemek ve anlamak için kendilerine verdiği hassalarını kullanmadan yana olmadıkları için Allah da bu hassalarını onlardan alıvermiştir. Kalplerine mühür vurmuştur Allah, çünkü bu adamlar Allah'ın kendilerine verdiği kalplerini kullanmak istememişlerdir. Allah böyle davranan kimselerin kalplerini mühürlerken, beri tarafta mü'minlerin anlayışlarını artırmaktadır.

17. "Doğru yolu bulanların ise Allah doğruluklarını artırır, onların karşı gelmekten sakınmalarını sağlar."

İhtida edenlere, Allah'ın hidâyeti üzere gitmeye çalışanlara ge-lince, ötekilerin tamamen aksine Rabbimiz bunların hidâyetlerini ziyâdeleştiriveriyor ve onlara takvalarını da ilham ediyor. Demek ki biz hi-dâyette olmaya, hidâyet yolunda yürümeye karar vereceğiz ve Rab-bimiz de buna doğru orantılı olarak, bizim hidâyetimizi ziyâdeleştirecek. Yani burada bizim yapmamız gerekenler

var, Rabbimizin yaptıkları var. Biz hidâyeti talep edeceğiz, buna sa'y edeceğiz, Rabbimiz de bizim adımıza istediğimiz hidâyeti yaratacak ve de ziyâdeleştirecek.

İşte mü'minle kâfirin ayrıştığı nokta. Birinde anlamaya, dinlemeye, iman etmeye, amel etmeye karar var, sa'y var; ötekiler de ise hidâyete karşı nötr davranma var. Allah birisinin kalbini, anlayışını, kavrayışını geri alırken, ötekisinin anlayışını, hidâyetini ve takvasını artırıyor. Buradan da anlıyoruz ki mesele vahyin, vahiydeki maksadın kapalı oluşunda, Kitap ve sünnetin örtülü ve anlaşılmaz oluşunda değil, mesele ona muhatap olanların kalplerinin buna açık ya da kapalı olmasındadır. Eğer öyle olsaydı, Müslümanlar da anlayamayacaklardı bu vahyi. Halbuki vahyi dinleyip, anlayıp onunla amel etmeye koşan mü'minlerin anlayışları ziyâdeleştirilirken, muvaffakiyetleri artırılırken, kendilerine ateşten korunma yolları gösterilirken, onu anlamaya ve onunla hayatlarını değiştirmeye yanaşmayan kâfirlere ve münâfıklara bunun tamamen zıddı yapılmaktadır.

Allah mü'minlerin hidâyetlerini artırırken onlara takvalarını da ilham buyurmaktadır. Yani onlara kaçınacakları, sakınacakları şeyleri de göstermektedir. Ya da Allah onlara takvalarının mükafatını göster-mektedir. Yani Allah onlara imanlarını amele dökme, imanlarını hayatlarında görüntüleme imkânı vermektedir. Kur'an'ı dinledikleri halde onu anlayamayan münâfıklara karşılık mü'minlere onu anlama, kavrama, fıkıh etme imkânı vermektedir. Hani Allah'ın Resûlü bir hadislerinde "Allah kimin için hayır murad etmişse onu dinde fakih kılar" buyuruyordu ya işte Allah onları delilsiz konuşmaktan, Kur'an'la alâkalı aklî yorumlara düşmekten muhafaza buyurmuş, onlara takvalarını göstermiştir. Ya da hayatlarını kendi kendilerine, kendi hevâ ve hevesleriyle düzenlemekten onları korumuş, yollarını Kitap ve sünnetle bulma, hayatlarını kitap ve sünnetle yargılama imkânı vermiştir onlara.

Eğer bundan sonraki âyetle birlikte düşünecek olursak, önlerindeki kıyamet konusunda hesap-kitap konusunda, onları muttakî davranmaya, titiz davranmaya iletmiştir Rabbimiz. Bakın bundan sonraki âyetinde Rabbimiz bu hususu şöyle anlatır:

18. "Onlar kıyamet gününün kendilerine ansızın gelmesini mi bekliyorlar? Şüphesiz onun alâmetleri belir-miştir. Kendilerine gelip çatınca ibret almaları neye yarar?"

Yani bu adamlar ansızın kıyametin kendilerine gelmesini mi bekliyorlar? Bu vahye yönelmeyenler, hayatlarını vahiyle düzenlemeye yanaşmayanlar neyi bekliyorlar? Kıyametin gelip başlarında patlamasını mı bekliyorlar? Bu adamlar başka değil, ancak kıyamet hiç beklemedikleri bir anda beyinlerinde patlayıncaya kadar iman etmeyecekler.

Halbuki o kıyametin eşratı da gelmiştir. Peygamberlerin tamamı gelip geçmiş, en son olarak âhir zaman Nebîsi de gelmiştir. Kitabın ve Rasulullah'ın haber verdiği eşratın pek çoğu gerçekleşmiştir. Nitekim Allah'ın Resûlü bir hadislerinde şehadet parmağıyla orta parmağını birleştirerek, "İşte ben ve kıyamet böylece gönderildik," bu-yurur. O halde bu insanlar daha neyi bekliyorlar? Bu kitabı dinledikleri halde anlamaya yanaşmayan, onunla hayatlarını düzenlemeye ve onu hayat programı olarak kabul etmeye yanaşmayan, kitabı dinledikleri halde hiçbir şey anlamamış, hiçbir şey duymamış gibi davranan ve kitaba rağmen kitapsız bir hayat yaşamaya çalışan bu gafiller ne bekliyorlar? Galiba bu adamlar kıyametin gelip çatmasını bekliyorlar.

Ama bakın Allah buyurur ki:

"Kıyamet ansızın gelip çatınca, kıyametin zikrası beyinlerinde patlayınca ibret almaya kalkışmalarının ne anlamı olacak ki? Kıyamet gelip çattıktan sonra gerçeği anlamalarının ne manası var?" Hani, "anlamaz komaz olsunlar," diye bir söz var ya, yani ne kıymeti var bu anlamalarının? Ne işe yarayacak ki bu anlama? Zaten zorunlu olarak gerçekleri kabul etmek durumunda kalmışlardır insanlar. Yani böyle reddedemeyecekleri bir ortamda bunu anlamanın ne kıymeti olacak? Çünkü artık böyle bir ortamda yapılacak iman yeis imanıdır ve ondan sonra ne iman işe yarar, ne korunma, ne de tevbe kabul edilir.

19. "Ey Muhammed! Bil ki, Allah'tan başka tanrı yoktur; kendinin, inanmış erkek ve kadınların günâhlarının bağışlanmasını dile. Allah, gezip dolaştığınız ve duracağınız yeri bilir."

Kıyametin gündeme gelmesinden, işte onun alâmetleri gelmiştir, yaklaşmıştır buyurulduktan sonra, onu getirecek, gerçekleştirecek yegâne İlâhın Allah olduğunu bil, bilin buyurulmaktadır. Bu tıpkı Necm sûresi 57-58 âyeti gibidir:

"Kıyamet yaklaştıkça yaklaşmıştır. Onu Allah'tan başka ortaya koyacak yoktur."

(Necm 57,58)

O kıyamet saati yaklaşmıştır, onun alâmetleri belirmiştir bu-yurulduktan sonra sanki peki ne zaman? gibi bir soruya karşılık, "Allah'tan başka İlâh olmadığını bilin de böyle sizin üzerinize lâzım olmayan şeylerle uğraşmayın, sizin göreviniz kıyametin zamanını araştırıp bilmek değil, tevbe ve istiğfardır. Kıyamet ne zaman gelirse gelsin önemli olan sizin ona hazır olmanız, ona hazırlık yapmanızdır," buyuruluyor.

Rabbimiz, Allah'tan başka İlâh olmadığını bil, her konuda Allah'tan başka söz sahibi İlâh olmadığını bilin, buyuruyor. "Allah'tan başka İlâh

olmadığını bil" dendiğine göre, demek ki mutlaka tevhid esası bilinmelidir. La İlâhe illallah diyen, bu kelimeyi söyleyen bir kimse, söylediği bu sözle ne dediğini, neyi ikrar ettiğini, neyi kabul ettiğini, neleri reddettiğini, hangi taahhüdün altına imza attığını bilmek zorundadır. Bilmediği bir şeye insanın inanması da, onu savunması da mümkün değildir. Kişinin inandığı dini net bir ilimle bilmesi şarttır. İlim de vahiydir, vahye dayanmayan her şey zandan ibarettir.

Bileceğiz ki göklerde ve yerlerde yegâne söz sahibi Allah'tır. Bileceğiz ki hayatımızda Allah'tan başka söz sahibi yoktur. Allah, kendisinden başka İlâh olmayan tek İlâhtır. Tüm varlıkların kulluk iple-ri elinde olan, sadece kendisine ibadet edilen, sadece kendisinin sözü dinlenen, kendisinin hayat programı program kabul edilen, göktekiler ve yerdekiler konusunda sadece kendisinin kanunları geçerli olan, herkesin kendisine boyun büktüğü tek varlıktır. Kendisine yöneline-cek, kendisine kulluk edilecek tek varlıktır. O'ndan başka İlâh yoktur. O'ndan başka sözü dinlenecek, O'ndan başka hatırı kazanılacak varlık yoktur. İbadetin, duanın, tevekkülün sadece kendisine yapılacağı, imdadın, yardımın sadece kendisinden isteneceği tek varlık Allah'tır. Bunu böylece bilecek ve böylece iman edeceğiz.

Siz bilirsiniz! Eğer O'nun dışında da İlâhların, O'nun berisinde de Rabblerin varlığına inanıyorsanız, O'ndan başkalarına da kulluk yaparız, O'ndan başkalarının hayat programlarını da kabul ederiz diyorsanız, O'ndan başkalarından da yardım isteriz, O'ndan başkalarının önünde de eğiliriz diyorsanız, unutmayın ki sonunda dönüşünüz O'nadır. İşin sonunda O'na döneceksiniz. Hesabı O'na ödeyeceksiniz. Sizi hesaba çekecek olan O'dur. Unutmayın ki yegâne hüküm sa-hibi, yegâne hâkimiyet sahibi O'dur ve bu hükmünü, hâkimiyetini ölüm ötesi hayatta da devam ettirecek olan O'dur.

Siz bilirsiniz, ama unutmayın ki bir gün hayat bitecek, ömür tükenecek, kıyamet kopacak, imtihan için size tanınan süre dolacak, imtihan sonuçlarının okunma dönemi gelecek ve tüm sorumlu varlıklar hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkacak. Yeryüzünde kendilerine geçici olarak yetki verilmiş tüm varlıkların yetkileri geri alınacak ve herkes hiçbir yardımcısı olmadan yegâne egemen olan Allah'ın huzuruna çıkarılacak. Şu anda mü'minlerin ellerinde hayat programı olan, mü'minlerin sürekli onunla beraber oldukları, gece-gündüz onu okuma, anlama ve yaşama savaşı verdikleri ama kimilerinin de ondan hiç haberdar olmadan bu dünyadan göçüp gittikleri Allah'ın kitabına göre yargılanacaklar. Tüm insanlık bu kitapla yargılanacak. Kitabın hakemliğiyle, Kur'an'ın hakemliğiyle kimileri cennete, kimileri de cehenneme gidecek...

Rabbimiz buyuruyor ki, "ey peygamberim! Allah'tan başka İlâh olmadığını bil ve hem kendinin hem de mü'min erkek ve kadınların günâhları için Rabbine istiğfar et." Biz de hem kendimize hem de mü'-min erkek-kadın

kardeşlerimiz adına Rabbimize istiğfar edeceğiz. Ya-ni Rabbimizin efendimize ve onun şahsında bizlere gösterdiği usul gereği, bizler de sadece kendimizi düşünmeyeceğiz. Cennete yalnız gitme taraftarı olmayacağız. Burada bizden istenen istiğfar da şöyle olacak. Rızası kazanılacak, uğrunda terlenecek, yasaları uygulanacak, hayat programı sahiplenilecek Rabbimizden başka Rab ve İlâh olmadığını kabul ederek, onun dışındaki tüm sahte tanrıları, tüm yapay tanrıçaları reddederek Rabbimizin mağfiretine, bağışlamasına lâyık hale geleceğiz. Bu hale geldikten sonra da dilimizle Rabbimiz-den mağfiret talep edeceğiz.

Âyetin sonunda da Rabbimiz şöyle buyurmaktadır:
"Allah sizin gezip dolaştığınız yerleri ve sonunda varacağınız yeri de bilmektedir."

İlâh olanın, kendisine kulluk yapılacak olanın yaratıcı olması gerekir, bir de İlâh olanın bilgi sahibi olması gerekir. O Allah ki, sizin hayatınızı nasıl düzenlemeniz gerektiğini en iyi bilendir. Sizi nasıl imtihan edeceğini, size nasıl bir din göndereceğini, size ne kadar âyet göndereceğini, sizi neyle sorumlu tutacağını en güzel bilendir. Mutlak bilendir o. Bilgi kendisinden olandır, bilginin kaynağıdır. Şu anda bildiklerinizin tamamını size bildiren Allah'tır. Sizin bildiklerinizi de, bilmediklerinizi de bilen Allah'tır. O Allah ki, sizin gizlinizi de açığınızı da bilmektedir. Sizin kazanmakta olduklarınızı da bilir. O, gizliyi de açığı da bilendir. O'na karşı gizli kalacak hiçbir şey yoktur. En gizlinin gizlisi diyebileceğiniz bir ortamda yaptıklarınızın hepsini bilmektedir, görmektedir. Her zaman ve zeminde O'nun kontrolü ve murakabesi altındasınız.

İlâh olanın böyle bilen olması gerekir. Kendisine kulluk yapılacak varlığın böyle âlim olması gerekir. Kullarından kulluk isteyen varlığın, onların kulluğu konusunda mutlak bilgi sahibi olması gerekir. Peki var mı böyle Allah'tan başka bilen birileri? Varsa böyle yanılmaz birileri, o zaman onlara da kulluk borcumuz olacaktır. Değilse, kulluğunuz sadece Allah'a olmalıdır. Hayat programınız konusunda sadece Allah'ı dinlemek zorundasınız. Allah'tan başkalarının programlarına iltifat etmemeniz gerekmektedir.

Allah sizin mütekallebinizi de, mesvânızı da bilmektedir. Müte-kalleb; insanların kalben geçirdiği değişiklikler, değişiklik geçirdiği za-manlar veya geçirdiği değişiklikler demektir. Kalp zaten değişmek, in-kılâba uğramak demektir. Kalp, altüst olmak anlamına gelmektedir. Kalp değişme, değişebilme özelliğine sahiptir. Allah bizim tevhidle de-ğişikliklerimizi bilmektedir. Zira İslâm, vahiy ve tevhid insanı değiştirmektedir. Bu kelimeyi manasını anlayarak ve inanarak söyleyen adam önceki durumundan tamamen farklı bir insan olmuştur. Bu cümleyi söylemeden önce insan bir kâfirken, necisken, kestiği yenmezken, kendisiyle nikâh caiz değilken, mescide giremezken, bu kelimeyi

söylediği andan itibaren bu adam temizdir, tahirdir, kestiği yenir, ken-disiyle nikâh caizdir. Bu kelimeyi söylediği andan itibaren artık o söy-lediği bu kelimeyle hayatını düzenleyecek ve hayatının sonuna kadar bu ahde vefalı davranacak ve sonunda yaşadığı hayatın mükafatı ola-rak cennete gidecektir. İşte âyet-i kerîmesinde Rabbimiz sizin mes-vânızı da bilmektedir buyururken, bu, mü'minlerin gidecekleri cenneti de bilmektedir anlamına gelmektedir.

20. "İnananlar: "Keşke bir sûre indirilse de cihada çıksak" derlerdi. Fakat kesin anlamlı bir sûre inip, orada savaş zikredilince, kalplerinde hastalık olanların, ölüm korkusuyla bayılmış kimselerin bakışları gibi, ey Muhammed, sana baktıklarını gördün. Onlara lâyıktır."

Bu bölümde de Rabbimiz Allah'tan gelen emirler ve amelî teklifler karşısında gerçekten inanmış mü'minlerle inanmadıkları halde iman gösterisinde bulunanların mukayesesini yapmaktadır. Allah'a gerçekten inanmış mü'minler, sürekli kendisine kullluklarıyla şeref duydukları Rabblerinden teklifler beklerler. Hayatları boyunca Rable-rinin kendilerine şeref kazandıracak emirlerini ve tekliflerini dört gözle beklerler. Rabblerinden kendilerine bekledikleri teklifler gecikince de, "acaba biz ona lâyık değil miyiz? Acaba Rabbimiz tekliflerini neden geciktirdi?" diye hep Rabbleri karşısında kendilerini, kendi kullluklarını sorgularlar.

Mü'minler hep böyledirler. "Keşke ibadete dair, îmana ve itaate dair yeni bir şeylerle emr olunsaydık," derler. Ama münâfıklar, Allah'a Allah'ın istediği biçimde inanmadıkları halde, dışarıdan iman iddiasında ve iman gösterisinde bulunanlar ise bunun tamamen zıddına Rabblerinden kendilerine intikal edecek emir ve tekliflerden korkarlar. Allah'tan kendilerine, kendi beklentilerine ters düşecek, nefislerine ağır gelecek mükellefiyetler ihtiva eden bir emir, bir teklif, bir âyet, bir sûre geldiği zaman da hemen memnuniyetsizliklerini izhar ederler.

Burada anlayabildiğimiz kadarıyla, "keşke Allah'tan içinde cihaddan söz eden bir âyet gelseydi," diyenler gerçek Müslümanlardır. Gerçek Müslümanlar Rabblerinden böyle cihad konulu nefislere ağır gelecek bir teklif beklerlerken, hem kendileri Rabblerinin emrine koşarak imanlarını izhâr etmek istiyorlar, hem de böyle ağır bir mükellefiyet karşısında münâfıkların açığa çıkmasını istiyorlardı. Mü'min-lerle münâfıkların ayrışmasını istiyorlardı. Saflar ayrılsın da, kimin ne olduğu ortaya çıksın istiyorlardı.

Bakın diyorlar ki, "keşke Rabbimizden bir sûre indirilseydi." Onların bu taleplerine karşılık Rabbimiz de buyuruyor ki: "Fakat onlara ne zaman ki muhkem bir sûre, açık, apaçık, içinde Allah'ın kesin ve sağlam hükümlerinin bulunduğu, kimsenin te'vil edip oraya buraya çekemeyeceği, mükellefiyetinden kurtulamayacağı, hükmü sabit, yani neshedilmemiş bir sûre indirilip içinde de

mükellefiyetlerin en zoru olan cihaddan söz edince de kalplerinde hastalık bulunanların sana ölümden dolayı baygınlık gelmiş, ölüm korkusuyla komaya girmiş kimsenin bakışı gibi baktıklarını görürsün.” Yani böyle gözünü açamayan, ölmek üzere bulunan bir kimsenin bakışı gibi baygın baygın sana baktıklarını görürsün ey peygamberim.

Önceki âyetlerde kalbin vahiyle değişmesinden söz edilmişti. İşte burada kalpleri vahiyle değişmemiş, vahiy kalplerine girmemiş insanların, kalpleri tevhidle, imanla temizlenmemiş, kalplerinde her türlü pislik bulunan kimselerin sağlam bir bakışa sahip olmadıkları anlatılıyor. Elbette kalplerine tevhid oturmamış insanların tüm bakışları bozuk olacaktır. Cihada bakışları da, zekâta bakışları da, tesettüre bakışları da, namaza bakışları da bozuk olacaktır. Böylelerinin inandığı Allah, uğrunda ölmeye değmeyen bir Allah’tır. Uğrunda can ve mal fedâ etmeye değmeyen bir Allah’tır. Böylelerinin Allah için fedâkârlığa, Allah için ölüme sağlam bir bakış taşıması mümkün değildir. Allah için şehadet gibi çok yüce değerlerin bunlar için bir anlamı yoktur.

Bunlar kalplerinde hastalık bulunan kimselerdir. Allah da onların hastalıklarını artırıvermiştir. Peki acaba kalbin hastalığını nasıl an-layacağız? Kalbi hasta olmak ne demektir?

Kalbin hastalığı, kalbin uyum sağlayamamasıdır. Biliyoruz ki kişinin ruh ve bedenindeki uyumunun adına sıhhat, denge denir. Ruh ve bedendeki uyumsuzluğun adı da hastalıktır. Ruhtaki dengesizlik bedende görülür. Çünkü ruhun morardığını kimse görmemiştir. Eğer biz sebepleri ve tezahürleriyle bedenin hastalığını anlayabilirsek, buna kıyasla ruhtaki hastalığı da tanıma imkânımız olacaktır.

Bedenin hastalığı, bedenin sıhhat ve selâmetinin aslî fonksiyonunun bozulmasıdır. Hasta olan bir bedende idrak ve hareket bozulur. Görme ve işitme duyularının bozulması gibi… Yahut da beden hastalandığı zaman eşyayı tamamen farklı olarak idrak etmeye başlar. Meselâ acıyı tatlı, tatlıyı acı görmeye başlar ve hazım bozukluğu şeklinde tezahür edebilir. Meselâ bazı gıdalardan hoşlanmaz hale gelebilir. Beden hastalıklarının tezahürü böyledir. Kalp hastalıklarının tezahürü de, kişide bakış bozukluğu, irade bozukluğu, algı bozukluğu şeklinde kendini gösterir. Kalbinde hastalık bulunan kişi haktan değil de bâtıldan hoşlanmaya başlar, sudan değil içkiden, nikâhtan değil zinadan, tesettürden değil çıplaklıktan, temizden değil pislikten hoşlanmaya başlar.

Peki acaba kalp hastalıklarının tedavisi nedir? Rabbimiz kalp hastalıklarının iki tür tedavi usulünü göstermiştir. Bunlardan birincisi Ra’d sûresindeki şu âyet-i kerîmedir:

“Dikkat edin kalpler ancak Allah’ın zikriyle mutmain olur, doyuma ulaşır, sükûnete erer.”
(Ra’d: 28)

Âyet-i kerîmede anlatılan zikir Kur’an’dır. Yani kalpler ancak Kur’an’la mutmain olur. Ancak Kur’an’la itminan bulur, ancak onunla yatışır ve sükûnete kavuşur. Çünkü kalp Allah’ın âyetlerini duydukça, tanıdıkça şüphe ve tereddütlerden kurtulup, doyuma ve itminana ulaşacaktır.

“Müminler ancak o kimselerdir ki Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir. Karşılarında Allah’ın âyetleri okunduğu zaman da imanlarını artırır ve yalnız Rabblerine tevekkül ederler.”
(Enfâl: 2)

Demek ki Allah’ın âyetleri okundukça, âyetlerle karşı karşıya geldikçe mü’minlerin kalpleri coşar, taşar, sanki kabına sığmaz hale gelir. İşte bu mü’minin kalbidir.

Bu iki âyetin bize anlattığına göre kalplerin itminana kavuşmasının, doyuma ulaşmasının birinci yolu, elimizdeki şu Kur’an âyetleridir. Bu âyetlerle kalbimizdeki şüpheler dağılacak ve tam bir itminan, tam bir doyum hasıl olacak.

Kalbin sükûnete ve doyuma ulaşmasının ikinci yolu da: Bakara sûresinin 260. âyetinin anlattığına göre meşhûd âyetlerdir. Rabbi-mizin bu kâinatta serpiştirdiği gözsel âyetlerdir. Hani İbrahim (a.s): “Ya Rabbi, ölüleri ölümünden sonra nasıl dirilttiğini görmek istiyorum!” demişti de:

“Allah buyurdu ki: “İnanmıyor musun ey İbrahim?” İbrahim: “İnanıyorum ya Rabbi, ama kalbimin mutmain olması için,” dedi.”
(Bakara 260)

İşte kalplerin itminana kavuşmasının ikinci yolu da yeryüzündeki Allah’ın görülen, müşahede edilen âyetlerini bizzat görmektir. Allah’ın bu iki âyetiyle meşgul olan kalpte onun hastalığına sebep olan tüm bilgisizlikler, tüm şüphe ve tereddütler gidecek, yerine kesin bilgi ve îman gelecektir.

Maraz aslında bir şeyin aslîyetini, aslî fonksiyonunu bozan il-lettir. Aslında fıtrat-ı aslîyesi gereği her kalp sıhhatlidir. Ama bunlar kalplerinin kendisiyle itminan bulacağı, yatışacağı kalbin gıdası olan Kur’an’la ilgi kurmadıklarından, ya da kalbi sükûnete ulaştıracak bilgiden mahrum olduklarından kalpleri hep şüphe içindedir.

Âyet-i kerîmedeki maraz kelimesi pek çok müfessirce bilgisizlik yani şüphe ve tereddüt olarak anlaşılmıştır. Biliyoruz ki bir şey hakkında şüphe, o

konuda bilgi eksikliğinden kaynaklanır. O konudaki şüphe ve tereddütler kalbi istilâ eder ve o konuda tam bilgi gelinceye kadar bu durum kalbe elem verir. O konuda tam bilgi gelince kalpteki tüm şüphe bulutları dağılıverir. Onun içindir ki Allah'ın Resûlü:

"Bilmediklerinden sorsalardı ya! Zira cahilliğin şi-fası sormaktır."

buyurur. Kalbin sahibi ve doktoru olan Allah yukarıdaki âyetlerde onun doyuma ve sükûnete kavuşmasının iki yolundan bahsetmişti. Bunlardan birisinin metlûv âyetler dediğimiz şu Kur'an âyetleri, ikincisinin de meşhûd âyetler dediğimiz kâinâtta serpiştirilmiş görsel âyetler olduğunu haber vermişti. Münâfıklar bu âyetlere yönelmediklerinden, tedaviden yana olmadıklarından, reçeteyle ilgilenmediklerinden dolayı kalpleri hastadır. Kalbin gıdasını almadıklarından dolayı kalpleri hastadır.

"Onlara lâyıktır, gerektir onlar için," diyor Rabbimiz âyetin sonunda. Peki ne lâyıktır onlara? Ne gerektir onlara? Bunu iki türlü anlamaya çalışıyoruz:

a. Az evvel korkularından baygın baygın baktıkları, tiksinip nefret ettikleri ölüm lâyıktır onlara. Geberesiceler, onlara yaşamaktan çok gebermek yakışır. Yahut da mânâ, bundan sonraki âyette anlatılacak itaat, Allah'ın emirlerine, tekliflerine teslimiyet ve doğru söz yaraşırdı demektir.

21. "Oysa onlara itaat etmek ve uygun olanı söylemek yaraşırdı, iş ciddileşince Allah'a verdikleri anda doğruluk gösterselerdi, onların iyiliğine olurdu."

İtaat ve doğru söz. İşte mü'mini kâfirden, mü'mini münâfıktan ayıran en belirgin özellik... Mü'min "semi'na ve eta'na" der; kâfir ve münâfık ise "semi'na ve asayna" der. Mü'min, "duyduk emrini ya Rab-bi! Tamam ya Rabbi! Anladım ya Rabbi! İnandım ya Rabbi! Baş üs-tüne ya Rabbi! Hemen gereğini yerine getiriyorum ya Rabbi!" diyerek Allah'tan kendisine intikal eden her bir emir karşısında hemen teslimiyet göstererek uygulamaya koyar, hemen secdeyi gerçekleştirirken, kâfir ve münâfık ise isyan içinde olur.

Onlara itaat ve ma'ruf söz yaraşırdı. Çünkü Allah'tan kendilerine gelen bu tür emirler karşısında itaat onların kalplerini değiştirecekti. İtaat edecekler ve de ma'ruf söz söyleyecekler. Şeriata uygun söz söyleyecekler, irfana, mârifete uygun söz söyleyeceklerdir. Bu da elbette vahyi bilmekle, Kur'an ve sünnet bilgisine sahip olmakla elde edilecektir. Çünkü kişiyi mârifete, irfana ulaştıracak tek kaynak vahiydir. Vahiy bilgisine sahip olan kişi mârifet ehlidir. Eğer itaat, irfan ehli olmak istiyorsak, eğer kalplerimizin değişmesini, Allah'ın istediği gibi bir tavır sergilemesini istiyorsak, o zaman mutlaka vahye teslim olmak ve vahiyle hareket etmek, stratejimizi vahiyle belirlemek zorundayız.

“Sonra iş ciddileşince, iş kesinleşince keşke Allah’a karşı sadık olsalardı, onlar için elbette daha hayırlı olurdu.” Allah’a sadık olmak, Allah’a karşı verilen söze sadık olmak demektir. Sıdk, sadâkat, tasdik, iddianın ispatı demektir. İmanın eylemi demektir. Onlar Allah’a karşı verdikleri sözlerini ispat etselerdi, bu iddialarını söz planında bırakmayarak eyleme dönüştürselerdi, gerçekten onlar için daha hayırlı olurdu.

22. “Geri dönerseniz yeryüzünde bozgunculuk yapmanız ve akrabalık bağlarını kesmeniz beklenmez mi sizden?”

Sizler tevellâ eder etmez yeryüzünde bozgunculuk ve rahîm bağlarının koparılmasından başka bir şey gerçekleşmeyecektir. Sizler tevellâ eder etmez yeryüzünde bozgunculuktan, ifsattan ve akrabalık bağlarını koparmaktan başka bir şey olmayacak.

Vellâ, tevellâ kelimesinin iki anlamı vardır:

1. Senin, sizin yanınızdan ayrılınca, o atmosferi terk edip de kendi dünyasına dönünce demektir. Ya da İslâm’dan, kulluktan, vahiyden sırt dönüp, vahye, Allah’ın hayat programına arkasını dönüp kendi bildiğince bir hayat yaşamaya yönelince demektir. Kitap ve Sünneti terk edip, kendi hevâ ve hevesleri istikâmetinde bir hayat ya-şamaya yönelince.

2. Bir iş başına geçince, velî olunca, birilerinin velâyetini üzerine alıp idareci olunca demektir. Müslümanların velâyetlerini alıp iktidarı ele geçirince demektir. Aslında kâfirlerin Müslümanlar üzerinde velâyet hakları yoktur. Kâfirlerin Müslümanlar üzerine velî olup, vali olup onlara danışmadan onlar adına karar verme makamına getirilme hakları yoktur. Kâfirlerin böyle makamlara getirilmeleri yasaktır. Ama tatlı dilleriyle Müslümanları kandırıp bir fırsatını, bir yolunu bulup da Müslümanlar üzerine velî oldukları zaman, bu tür insanların yapacakları işler şunlardır: Yeryüzünde fesat çıkarmak, yeryüzünün dengesini bozmak, Allah’ın yeryüzünde koyduğu düzeni bozmak ve rahîm karabetini koparmak için sa’y etmek. Bakara’da ifade edildiği şekliyle de ekinleri, ürünleri ve nesilleri yok etmek, telef etmek, bozmak için sa’y etmek ve koşturmak.

İki manayı birlikte söylersek Rabbimiz buyurur ki: “Yani sizler ey Allah’ın emirlerine karşı yılgınlık gösterenler! Beklentilerine uygun düşmeyen tekliflerle karşı karşıya geldikleri zaman ölüler gibi yerlere serilenler! Bir yandan ağızlarıyla iman iddiasında bulundukları halde inandıkları Allah hatırına mal ve can fedâsından çekinenler! İnandıkları Allah adına ölümü göze alamayanlar! Eğer şimdi sizler Kur’an’dan, vahiyden, Allah’tan, Allah’a kulluktan, Allah’ın âyetlerinden yüz çevirir, kendi bildiğinize gider, keyfinize

göre, kendi hevâ ve heveslerinize gö-re bir hayat yaşamaya kalkışırsanız, bu hâlinizle de iş başına gelir, toplumun yönetimini elinize alırsanız, toplumda hâkimiyetinizi gerçekleştirirseniz, sizin yeryüzünde yapacağınız şey şu iki şeydir:

Birincisi ifsat etmek. İfsat, küfrü yaymak, küfrü ve şirki hakim kılmak demektir. Allah'ın yeryüzünde koyduğu düzeni değiştirip, ilga edip onun yerine başkalarının düzenlerini ikame etmek demektir. İkincisi de yeryüzünde rahmete dayalı tüm ilişkileri, tüm merhamet iliş-kilerini, tüm rahmet ilişkilerini koparmaktır.

Vahiyden, gerçek düzenden, düzen sahibinin yasalarından ha-bersiz birilerinin topluma hakim olması, o toplumu fesada verecek ve insanlar arasında Cenâb-ı Hakk'ın rahmet ve merhamet esaslarına dayalı tüm insanlar arası ilişkileri paramparça edecektir.

Acaba şu anda bizler vahye göre mi yaşıyoruz? Yoksa vahiyden, Kitap ve sünnetten tevellâ etmiş, Kitap ve sünnetten yüz çevirerek kendi bildiğimiz gibi keyfimize göre bir hayat mı yaşıyoruz? Eğer gerçekten şu anda bizler vahye tâbi olmuş, Kitap ve sünnet rehberliğinde bir hayat yaşadığımızı iddia ediyorsak, o zaman şu bizim toplumdaki, şu yeryüzündeki ayyuka çıkmış fesadın varlığını ve rahmete dayalı tüm ilişkilerin bozukluğunu neyle izah edeceğiz? Ülkemiz, şehrimiz, köyümüz, mahallemiz, yeryüzü bozulmuş, emanet ve güven duyguları ortadan kalkmış, kimse kimseye güvenemiyor, rahmete da-yalı tüm ilişkiler kalkmış, Müslüman Müslümanı aldatıyor, kardeş kardeşi ezmeye çalışıyor. Rahîmler parça parça olmuş, insanlar rahîm karabetini unutmuş, öz kardeşini bile yemeye çalışıyor. Anne rahîmleri sebebiyle ortaya çıkması gereken rahmete dayalı tüm bağlar, tüm akrabalık bağları ve tüm ilişkiler parça parça olmuş. Rahmet ilişkileri bitmiş. Kimse kimsenin umurunda bile değil. Akrabaların cehenneme gidişine, onlara Allah âyetlerini ulaştırma derdini taşıyan yok, onlara cennet kapılarını açma derdi yok. Birbirlerini kurtarma derdi kalmamış ve herkes akrabalarını tâğutlara terk etmiş... Herkes kendi hevâsını yaşıyor, kendi hevâsıyla hareket ediyor.

23. "İşte, Allah'ın lânetlediği, sağır kıldığı ve gözlerini kör ettiği bunlardır."

İşte böyle vahye sırt çevirmiş, Allah'tan ve Allah'ın hayat programından habersizce kendi hevâ ve hevesleri istikâmetinde bir hayat yaşayanlar, Allah'ın kendilerini lânetlediği, rahmetinden kovduğu, ku-laklarını sağır, gözlerini de kör kıldığı insanlardır. Allah onları kör ve sağır kılmıştır; artık görmüyorlar, göremiyorlar, işitmiyorlar, duyamı-yorlar. Âyetleriyle ilgilenmedikleri, kitabıyla ilgi kurmadıkları, vahiyden kaçtıkları veya duydukları, anladıkları halde Allah âyetlerini yaşamaya yanaşmadıkları, hayatlarını onlarla düzenlemedikleri,

kalplerindeki pislikleri Allah âyetleriyle temizlemeden yana olmadıkları için, Allah da onların kullanmadıkları kalplerini mühürleyivermiş, kulaklarını duymaz, gözlerini de görmez hale getirivermiştir. Vahiyle değişmeyen, vahiyle kendisini değiştirmeden yana olmayan insanların âkıbeti işte budur.

24. "Bunlar Kur'an'ı düşünmezler mi? Yoksa kalpleri kilitli midir?"

Bunlar Allah'ın kitabını hiç düşünmezler mi? Kur'an'ı hiç düşünmeyecekler mi? Allah'ın kitabı üzerinde hiç kafa yormayacaklar mı? Kitapla hiç ilgilenmeyecekler mi? Kitabı izlemeden yana olmayacaklar mı? Allah bu kitabında ne anlatıyor? Nasıl bir hayat programı istiyor? Bakara sûresi bizi nereye götürmek istiyor? Âl-i İmrân sûresi bize ne anlatıyor? Rabbimizin kitabında anlattığı bütün bu konular doğru mu, yanlış mı bunu anlayabilmek, müspet ya da menfî bir kanaate varabilmek için, kabul, ya da ret bir tavır sergileyebilmek için merak edip de bir kerecik Allah'ın kitabına yönelmeyecekler mi? Allah'ın kitabını izlemeye yanaşmayacaklar mı? Kitabın peşine takılma-yacaklar mı?

Tedebbür düşünmek, akıl yormak, hem de arkasına düşmek anlamına gelmektedir. Yani onlar, hep anlamadan okumadan yana mı olacaklar? Ya da onlar o kitabı önlerine alıp kitabın arkasına düşerek bir hayat yaşamaya yanaşmayacaklar mı? Tüm hayatlarında kitabı rehber edinmeyecekler mi? Kitaba tutunup onun gösterdiğine gitmeye razı olmayacaklar mı?

Gözümüzle, gönlümüzle, kulağımızla, aklımızla, fikrimizle, düşüncemizle Rabbimizin kitabını önümüzde kabul edip onun arkasına düşüp onun gösterdiği bir hayatı yaşamak zorundayız. Gözümüzü, kulağımızı, aklımızı, fikrimizi, gecemizi, gündüzümüzü ona adayacak, ona tâbi kılacak, onunla görecek, onunla duyacak, onunla düşünecek ve onunla yürüyeceğiz. Tıpkı yol bilmeyen birinin, yol bileni önünde bilip ona tâbi olduğu gibi. Tüm hayatımızda, tüm davranışlarımızda, tüm amellerimizde, tüm konuşmalarımızda, tüm bakışlarımızda ve düşünüşlerimizde onu mihmandar kabul edecek, istinatgâh bileceğiz. Her şeyimizde hareket noktamız kitap olacak.

Bu adamlar niye Kur'an'a tâbi olup onu anlamaya ve hayatlarını onunla düzenlemeye yanaşmıyorlar? Yoksa bu adamların kalpleri üzerinde onu anlamalarına engel kilitleri mi var? Onların kalpleri üzerinde kilitleri mi var, ifadesinden anlıyoruz ki, kalplerin bizzat kendi kendilerini kilitleme özelliği vardır. Yani kalbin sahibi, kalbine bizzat kendi kilidini kendisi vuruyor. Kalbini Allah'ın âyetlerine açan ve kapatan, bizzat o kalbin sahibi olan insandır.

Acaba bizim kalplerimiz Allah'ın kitabına karşı açık mıdır, yoksa kapalı mıdır? Sürekli Allah'ın âyetlerini okuyup öğrenmeye, sürekli Allah'ın âyetleriyle düşünüp tefekkür ve tedebbür etmeye kalplerimiz açık mı?

Kalplerimiz her an Allah'ın âyetlerinin girmesine müsait mi? Âyetler elbette kendiliğinden durup dururken girmez. Öyleyse sizler, bizler Allah'ın âyetleriyle ilgilenebiliyor muyuz? Allah'ın kitabıyla sürekli bir diyaloga girip onlar üzerinde düşünebiliyor muyuz? Günlük hayatımızın ne kadarını kitabı anlamaya ve düşünmeye ayırıyoruz? Allah'ın âyetlerini okuyup öğrenmeye, onlar üzerinde derin derin düşünüp onlarla yol bulmaya bir sa'yiniz, bir çabanız var mı?

Eğer bütün bu sorulara cevabınız müspet değilse, o zaman Allah korusun, kendi kalplerinize, kendi kilitlerinizi kendiniz vuruyorsunuz demektir. Allah'ın âyetlerini kapattığınız, Allah'ın kitabının defterini dürdüğünüz için kendi kendinizi kör, sağır ve duygusuz hale getiriyorsunuz demektir. Kendi kendinizi rahmetten uzaklaştırıyor ve cehenneme sürüklüyorsunuz demektir.

Bu ve benzeri Kur'an'ın diğer âyetlerinden ve hadislerden anladığımıza göre, Allah herkese bir kalp vermiş ve bir de her insan kal-bi için bir kilit yaratmış, bir kilit vermiştir. Bu kalbin kilitleyici, mühürleyici veya açıcı anahtarı Allah'tandır. Ama bu kilidin, bu mühürün Al-lah'tan oluşu, bir cebir anlamına gelmemektedir. İnsanlar kendi öz, hür iradeleriyle bu kilidin kapatılmasını Allah'a arz ederler, Allah da onu kapatır. Ya da açılmasını isterler Allah'tan, Allah da açıverir onu. O halde isteyen kuldur, ama açan ve kapatan da her zaman din sahibi olan Allah'tır. Demek ki bu açma ve kapatma işinde Allah yine de insana irade vermiştir. Yani tekrar müracaat hakkınız vardır. İnsan kâfirken, kalbi mühürlüyken, kapalıyken Allah'a tekrar müracaat edip açtırabilir kalbini ve Müslüman olabilir. Müslümanken de müracaat edip kapattırabilir, mürtet olabilir.

25. "Kendileri için doğru yol belli olduktan sonra artlarına dönenleri, bu işi yapmaya şeytan sürüklemiş, onlara ümit vermiştir."

İşte böyle kendileri için yol belli olduktan sonra, kendilerine hidâyeti gösteren Allah'ın âyetleri geldiği halde, bu âyetlerle ilgilenmeyerek, yollarındaki işaret levhâlârını örterek, yollarını kaybederek mürtet olanlar, gerisin geriye arkalarına dönenler, eski cahilî hayatlarına dönenleri şeytan aldatmıştır.

Allah'ın kitabı, Allah'ın âyetleri, Allah'ın hidâyeti, Allah'ın insanlara gösterdiği yolu, cennet ve cehennem yolları apaçık belli olduktan sonra buna arkalarını dönerek, bununla ilgilenmeyerek kendi bildikleri bir hayatı yaşamaya çalışanlar, keyifleri istikâmetinde gidenler var ya, işte onlara bunu şeytan sağlamaktadır. Şeytan onlara bunu güzel göstermektedir. Şeytan onlara Allah yoluna girmelerini, Allah yasalarıyla hareket etmelerini çirkin göstererek, günâhları, isyanları onlara güzel göstererek onları sonu gelmez arzu ve uzun emellerin peşine düşürmüştür.

Allah diyor ki:

Şeytan onları fitledi, onlara vesvese verdi. Allah'ın kitabını, Al-lah'ın yolunu kötü gösterip onlara çeşitli sistemler, çeşitli nazariyeler, çeşitli görüşler, çeşitli ideolojiler dikte ettirdi. Emlâ kelimesinin böyle bir anlamı vardır. Onlara çeşitli yasalar, çeşitli nazariyeler imla ettirdi. Allah'ın kitabı dururken kendi hevâlarından çeşitli kanunlar imla ve dikte ettirdi onlara. İşte adamlar şeytan vahiylerini söylüyorlar, şeytan vahiylerini yazıyorlar.

Bu emlâ kelimesi bir de şeytan onlara mühlet verdi, onları gev-şetti anlamına gelmektedir. "Henüz gençsiniz, önünüzde upuzun bir hayat var, gençliğiniz var; gençliğinizden dinçliğinizden yararlanın. Şimdilik Allah yoluna girmeseniz de olur. Bu durumda fırsatları değerlendirin sonra iman edersiniz, sonra Allah yoluna girersiniz," diyerek onlara mühlet tanıdı ve onları gevşetiverdi.

26. "Bu, Allah'ın indirdiğini beğenmeyen kimselerin: "Biz bazı işlerde size itaat edeceğiz" demelerindendir. Allah onların gizlediklerini bilir."

İşte bu adamlar mürtet oldukları için bu sözü söylediler, ya da bu sözü söylemeleri onların mürtet olmalarını gerçekleştirdi. Allah'ın indirdiklerinden hoşlanmayan bu tür kimseler müşriklere veya yahu-dilere diyorlar ki, "bizler bazı konularda size itaat edeceğiz." Ya da bu adamlar Allah'ın indirdiklerinden hoşlanmayan kimselere diyorlar ki, "biz bazı konularda sizinle birlikte hareket edecek, bazı konularda sizi dinleyeceğiz. Âyet-i kerîmedeki, "Allah'ın indirdiklerinden hoşlanmayanlar" ifadesi ya bu sözü söyleyenlerin sıfatıdır, ya da bazı konularda kendileri dinlenilecek kimselerin sıfatıdır. Öyle olsa da, böyle olsa da fazla bir şey değişmeyecek.

Anlaşılan o ki, Medine'de gerçekten Allah'a, Allah'ın istediği bi-çimde inanmadıkları halde, çevreleri müslümanlar tarafından sarıldığı, tüm akrabaları iman ettiği için kendileri de inanmış görünmek zorunda kalan ve Rabbimizin anlattığı cihad emri gelince baygın baygın peygambere bakıp bundan hoşlanmayan, Allah yolunda mal ve can fedâsına yanaşmayan, vahiyden uzaklaştıkları için yeryüzünü fesada veren, rahmete dayalı tüm insanî ilişkileri koparmaya çalışan, bu yüzden de Allah'ın kendilerini lânetleyip gözlerini ve kulaklarını iptal ettiği, bunun sonucu olarak da kendi kendilerinin kalplerini Allah'ın âyetlerine karşı kapatan ve irtidat eden münâfıklardır bunlar. İnanmadıkları halde iman gösterisinde bulunan insanlar ya da dilleriyle inandıklarını söyledikleri halde hayatlarıyla bu imanlarını yalanlayan insanlardır.

Medine'de Rasulullah'ın arkasında namaz kılan, oruç tutan ve herkesin kendilerini Müslüman bildiği bu insanlar, Allah'ın indirdiklerinden

hoşlanmayan, Allah'ın yasalarından tiksinen, Allah'ın şeriatından haz etmeyen kâfirlerle, müşriklerle ve de Medine'deki İslâm düş-manı Yahudilerle görüşüp bazı konularda onlarla birlikte hareket edeceklerine, bazı konularda onları dinleyeceklerine, onlara uyacaklarına dair söz veriyorlar. Bazı konularda sizin dediklerinize itaat edeceğiz diyorlar. Yâni Allah'ın hakkını Allah'a vereceğiz, sizin hakkınızı da si-ze vereceğiz. "Bazı konularda Allah'ı dinleyeceğiz, bazı konularda Al-lah'a itaat edeceğiz ve böylece Allah'ın hakkını Allah'a vereceğiz, a-ma bazı hususlarda da sizi dinleyerek, size itaat ederek sizin haklarınızı da size vereceğiz. Allah'ın hakkını Allah'a, Sezar'ın hakkını da Sezar'a vereceğiz," diyerek hayatı parçalamayı, kulluğu parçalamayı ve böylece şirki açığa çıkarmayı istiyorlardı.

İşte şirk budur. Hayatı parçalayıp bazı birimlerinde Allah'ı, bazı birimlerinde de Allah'tan başkalarını dinlemek şirktir. Hayatın bazı bölümlerine Allah'ı karıştırıp öteki bölümlerine Allah'ı karıştırmamak şirktir. Hayatın bazı bölümlerinde söz sahibi olarak Allah'ı, öteki bölümlerinde de Allah'tan başka Rabbleri dinlemek, onların emir ve yasalarını uygulamak şirktir. Namaz, abdest, oruç, zekât gibi konularda Allah'ı dinleyip, o konularda Allah'ı söz sahibi kabul edip, kılık-kıyafet, hukuk, eğitim, beşerî ilişkiler konusunda Allah'tan başkalarının yasalarını söz sahibi kabul etmek şirktir.

Medineli münâfıklar, tıpkı şu anda bizlerin tâğutlara dediğimiz gibi, "bizler bazı konularda sizleri dinleyeceğiz," diyorlardı. "Bazı konularda Allah'ı dinleyeceğiz ama bazı konularda da size uyacağız size itaat edeceğiz." Küfre prim veriyorlar, şirke hak veriyorlar, küfre ve şirke meşruiyet kazandırıyorlar. Hem Allah'ı, hem de başkalarını razı etmeye çalışıyorlar. Hem Allah'a, hem de Allah'tan başkalarına kulluk yapmaya çalışıyorlar. Tıpkı şu anda Müslüman olduklarını söyledikleri, namaz kıldıkları, oruç da tuttukları halde hem Allah'ı hem modayı, hem Allah'ı hem âdetleri, hem Allah'ı hem de çevrelerini, hem Allah'ı hem âmirlerini, reislerini, tâğutlarını razı etmeye çalışanlar gibi…

"Biz bazı konularda sizi dinleyecek, size itaat edeceğiz, sizin yasalarınızı uygulayacağız ama öteki konularda da bizler Allah'ı dinleyeceğiz, o konularda siz de bize karışmamalısınız," diyorlar. "O konularda siz de bize zorluk çıkarmamalısınız." Tam bir laiklik anlaşması. Namaz, oruç, hac, zekât gibi konularda Allah'ı dinleyip, hayatın öteki konularında başkalarını dinlemek şirktir, irtidattır. Din, hidâyet geldikten, yol belli olduktan sonra bu yolu terk ederek irtidata düşmek ve gerisin geriye arkaya dönmektir bu.

İşte bundan, bu tavırlarından dolayı onlar mürtet olmuşlardır ve Allah:

"Onların sinelerinde gizlediklerini de bilmektedir." Allah düşmanlarıyla giriştikleri bu gizli gizli konuşmalarını, anlaşmalarını Allah bilmektedir. Onları bu tür yamukluklara iten içlerindeki niyetlerini Allah bilmektedir. Ne niyetleri

vardı bunların? Menfaat, çıkar, makam-mev-ki, bakanlık, dekanlık, para, pul hesapları vardı. Zâhirde sergiledikleri Müslümanlık iddialarının yanında, içlerinde besledikleri bir kısım beklentileri vardı. Onun içindir ki, bu beklentilerine ulaşabilmek için her konuda sadece Allah'ı dinlemesi gereken, sadece Allah'ın kulu olması gereken bu insanlar, onlara da sadâkat yeminlerinde bulunuyorlar, onlara da kulluk yapmaya söz veriyorlardı.

Dikkat ederseniz, Rabbimiz, "bunların gönüllerinde gizlediklerini ben biliyorum," buyurmaktadır. İfadenin bu tarzından anlıyoruz ki, kalben Allah'tan başkalarını razı etmeye çalışan, kalben buna razı ol-muş herkes müşriktir. Arzuları Allah arzularıyla çatışan, arzularını Al-lah'a rağmen yerine getirirken kalben bu işten razı olan bir kimse müşriktir. Kalben Allah'tan başkalarını dinlemeye razı olmayan, içi bu işe razı olmadığı halde, kalben tiksindiği halde köleliği sebebiyle ya da zorla, zorbayla yaptırılan eylemlerinden ötürü Rabbimizin affı umulur. Zaten bunun adına da şirk değil, günâh denir.

27. "Melekler, onların yüzlerine ve sırtlarına vurarak canlarını alırken durumları nice olur?"

Bu adamlar tüm bu yamuklukları niye yapıyorlardı? Savaştan kaçmak, savaşın sorumluluğundan kurtulmak, ölümden, yaralanmadan kurtulmak veya kalplerinde planladıkları bir kısım menfaatlere ulaşmak için, pulla, makamla, diplomayla, doktorayla, koltukla, iktidarla izzet bulmak için yapıyorlardı değil mi? Allah diyor ki: "Melekler onların yüzlerine ve sırtlarına vurarak canlarını alırken ne yapacak onlar?" İfadeye dikkat ediyor musunuz? Yüzlerine ve sırtlarına vurarak… Yüz, kişinin kendi şerefini, sırt da kişinin dayandığı, yaslandığı, kendisinden, kendilerinden güç ve kuvvet umduğu destekçilerdir, yardımcılardır. Allah'ın melekleri hem onların kendi şeref mahalleri olan yüzlerine vuracak, hem de onların tüm desteklerine, tüm yardım umduklarına, kendisiyle izzet ve şeref umdukları, makamlarına, koltuklarına da vuracak.

O zaman bu adamlar ne yapacaklar? Allah'ın azabından kendilerini kim kurtaracak? O zaman adına saptıkları menfaatleri, Allah'ı küstürme pahasına Allah'tan başkalarına kalplerinde besledikleri sevgileri, itaatleri, korkuları, Allah yasalarına tercih ettikleri arzuları, hevesleri, Allah kitabına tercih ettikleri tâğutlarının yasaları onları kurtarabilecek mi? Acaba Allah gibi sevdikleri, saydıkları, sıkıldıkları zaman kendilerine dua ettikleri, daraldıkları zaman kendilerinden yardım bekledikleri, Allah kitabını ikinci plana attıracak biçimde kitaplarını el-lerinden düşürmedikleri, Allah zikrinden iraz ettirecek biçimde isimlerini dillerine doladıkları, peygamberleri unutturacak biçimde anma tö-renleri düzenledikleri büyükleri onları kurtarabilecekler mi?

İşte kendileri sebebiyle saptığımız, sapıttığımız mallarımız, mülklerimiz, mevkilerimiz, statülerimiz acaba bizi kurtarabilecekler mi? Allah berisinde

insanların kendilerine itaat ettiği güçler, otoriteler onlara arka çıkabilecekler mi? Acaba tüm bunlar o zaman bir işe yarayacak mı? Acaba hesabımızı melekler mi görecek, yoksa Allah mı görecek? Yani bizler yaşadığımız hayatın hesabını Allah'a mı, yoksa onlara mı ödeyeceğiz? Bunu çok iyi düşünmek ve ona göre karar ver-mek zorundayız. Kime kulluk ettiğimizi ve kulluk ettiğimiz varlıktan mükafat ve ceza olarak neler beklediğimizi çok iyi hesap etmek zorundayız.

28. "Bu, Allah'ı gazaplandıran şeye uymaları ve O'-nun rızasından hoşnut olmamalarından ötürüdür. Allah da onların işlerini boşa çıkarmıştır."

Çünkü onlar Allah'ı kızdıracak, Allah'ı gazaba getirecek şeylerin peşine düştüler. Allah'ın gazabını celbedecek şeylere tâbi oldular. Allah'ı kızdıracak şeyleri izlemeye kalkıştılar. Allah'ın yaratıklarını putlaştırıp, onları Allah yerine koyup onların yasalarının peşine takıldılar. Allah'ın rızasından, Allah'ın kitabından, Allah'ın hayat programından, Allah'ın sisteminden hoşlanmadılar da Allah'tan başkalarının sisteminden hoşlandılar ve böylece Allah'ı kızdıracak yollara girdiler. Allah'ın razı olacağı şeylerin peşinde, peygamberlerin peşinde olmadılar da Allah'ı kızdıracak şeytanların, tâğutların peşine takıldılar. Allah da onların tüm amellerini, tüm işlerini boşa çıkarıverdi.

Peki biz nelerin peşindeyiz? Gerçekten şu anda bizler Allah'ı hoşnut edecek şeylerin mi peşindeyiz yoksa Allah'ın gazabını celbe-decek şeylere mi tâbi oluyoruz? İttibâ gözle, kulakla, kalple ve düşünceyle izlemek, takip etmek demektir. Peki acaba şu anda bizler gözlerimizle neleri izliyoruz? Allah'ın razı olacağı şeyleri mi yoksa Allah'ın gazap edeceği şeyleri mi izliyoruz? Gözlerimizle Kitap ve sünneti mi yoksa haramları mı izliyoruz? Kulaklarımız en çok hangi sözleri din-liyor? Kulaklarımızda en çok kimin sözleri dolu? En çok kimin mesajlarıyla meşgul kulaklarımız? Kalplerimiz neyle meşgul? Neyle dolu? Ellerimiz en çok neye uzanıyor? Ayaklarımız nereye doğru gidiyor? Meyillerimiz, arzularımız ne tarafa doğru? Varlığımız, vücudumuz, ge-cemiz, gündüzümüz ne tarafa meyilli? Kendimize dert edindiğimiz şeyler Allah'ın razı olacağı şeyler mi, Kitap ve Sünnet mi? Bunların tarafımızdan anlaşılıp hem kendimizi diriltmek hem de etrafımızı diriltmek derdi mi? Yeryüzünde Allah'ın hâkimiyetini gerçekleştirme der-di mi? Yoksa Allah'ın gazabını celbedecek ve Allah katında sineğin kanadı kadar bir değer ifade etmeyen dünyalıklar peşinde miyiz? Kendimizi, hayatımızı, varlığımızı, gözümüzü, kulağımızı, kalbimizi, gecemizi, gündüzümüzü kime ve neye satıyoruz? Hayatımız, varlığımız kime doğru akıyor? Bunun hesabını çok iyi yapmalıyız. Allah, "on-ların amellerinin tümünü boşa çıkaracağım," buyuruyor

Allah, "hayatını Allah için ve Allah adına yaşamayan, Allah'ı ra-zı edecek şeylerin peşinde değil de sürekli Allah'ı kızdıracak şeylerin peşinde bir ömür tüketen insanların tüm işlerini boşa çıkardım," diyor.

"İhbad", istiğfar ya da "gufranın" zıddıdır. Güzel ameller, salih ameller, günâhlara kefaret olup onları örttüğü gibi, kötü ameller de iyi amelleri boşa çıkarmaktadır. Böyle yapan, böyle yaşayan insanların iyi amelleri varsa, onların tümünü boşa çıkardık, diyor Rabbimiz.

29. "Yoksa, kalplerinde hastalık olanlar, Allah'ın onların kinlerini dışarı vurmayacağını mı sandılar?"

Kalplerinde hastalık bulunan bu insanlar Allah'ın kalplerinde gizledikleri, gizli gizli Allah âyetlerine karşı, Allah sistemine karşı içlerinde taşıdıkları bu nefretlerini ve Allah düşmanlarına karşı kalplerinde taşıdıkları bu itaat duygularını, bu gizli gizli onlarla Allah'a ve Müslümanlara karşı anlaşmalarını Allah'ın açığa çıkarmayacağını mı zannediyorlar? Allah'a, Allah âyetlerine, Allah yasalarına karşı kinlerini, nefretlerini, Allah düşmanlarına karşı sevgilerini ve bağlılıklarını Allah'ın açığa çıkarmayacağını mı umuyorlar?

Allah bu tür insanların kalplerinde taşıdıklarını açığa çıkarmaktadır. Peki nasıl çıkarıyor Allah? İnsanları çeşitli imtihanlardan geçirerek çıkarıyor. Onlara, onların sevmediği, beğenmediği bir takım sorular göndererek açığa çıkarır. Allah'tan gelen bu belâlar, bu sorular karşısında her şeye rağmen Allah'a inanan, Allah'ı seven, O'nun emirlerine gönülden bağlı olan insanlar Allah'ın razı olduklarından vazgeçmezler. Meselâ Rabblerinden gelen bir savaş emri, Rabblerinin hatırı karşısında her şeylerini ayaklarının altına alır ve Allah'ın arzusunu başlarına taç yaparlar. Ama bu savaş emri inanmayanların kalplerindekini açığa çıkarıverir. İnsanların kalplerindekini açığa çıkarmak için Allah bazen böyle bir savaş yazıverir. Böyle bir emir karşısında kimileri sendelerken, tökezlerken kimileri de Allah adına canlarını or-taya koymak için can atar, Rabblerinin emrine koşarlar.

Mü'minler Rabblerini razı edecek şeylerin peşinde koşarken, kalplerinde hastalık bulunan münâfıklar da, "bu cihad emri de nereden çıktı şimdi?" diyerek Allah'ın gazap ettiği bir hayatın adamı olurlar. Allah safında yer alacakları, Müslümanlarla beraber olacakları yerde küfür safında yer alırlar.

Bazen kıtlıkla, yoklukla, maldan ve candan eksiltmelerle Allah insanları imtihan eder ve böylece insanların içindekileri açığa çıkarır. Veya bir hapisle, bir soruşturmayla, işkenceyle, insanlardan gelebilecek bir zararla kalplerdekini açığa çıkarıverir. Böyle bir durumda Müslümanlığından bile pişmanlık duyan insanları görüyoruz. "Keşke Müslüman olmasaydık! Keşke kendimizi tehlikeye atmasaydık! Keşke Al-lah yolunda dikkat çekmeseydik! Bütün bunlar Müslümanlığımızdan dolayı başımıza geliyor! Müslüman olduğumuz için eziliyoruz! Müslüman olduğumuz için ikinci sınıf muamelesi görüyoruz! Müslüman olduğumuz için şunlardan, şunlardan mahrum oluyoruz! Tüm bu

ezikliklerimizin sebebi Müslümanlığımızdır,” diyerek Müslümanlıklarından şikâyette bulunanların varlığını görüyoruz.

Halbuki böyle bir durumda gerçek Müslümanların şöyle söylemesi gerekirdi: “Elhamdülillah ki şu anda bizler de peygamberlerin yolundayız. Allah adına çektiğimiz bu sıkıntılar, katlandığımız bu eziyetler, döktüğümüz bu kanlar yarın bizi kurtaracaktır.”

Öyleyse bu münâfıklar nasıl düşünüyorlar? Nasıl hesap ediyor bunlar? Allah onların içlerinde taşıdıklarını peygamberine ve Müslümanlara bildirmeyecek deşifre etmeyecek mi zannediyorlar? Halbuki:

30. “Eğer dileseydik, Biz, ey Muhammed, onları sana gösterirdik; sen de onları yüzlerinden tanırdın. Andol-sun ki sen, onları konuşmalarından da tanırsın; Allah işlediklerinizi bilir.”

Rabbimiz diyor ki: “Peygamberim, eğer biz isteseydik o münâfıkları iyice öğrenip bileceğin bir tanıtımla sana tanıtırdık. Dileseydik onların münâfıklıklarını yüzlerinde bir alâmetle ya da içlerini dışa yansıtarak veya kalplerini yüzlerine geçirerek onları sana gösterirdik.”

Veya Yâsîn sûresi 67. âyetinde anlatıldığı gibi, “onların yüzlerinde kendilerini tanıtacak bir işaret, bir alâmet yaratırdık da sen onları yüzlerinden tanırdın.” “Biz isteseydik onların yüzlerini değiştirir, farklı bir duruma sokardık da sen onları tanırdın. Şöyle onların yüzlerine bakar bakmaz onların Allah’a ve Allah’ın dinine karşı kinlerini, küfre, kâfirlere ve müşriklere karşı meyillerini hemen görüverirdin. Yani içlerinde olanları yüzlerine vuruverirdik de sen bakınca onların kalplerini yüzlerinden okuyuverirdin. Ama sen zaten onların nifaklarını, münâfıklıklarını sözlerinin üslûbundan, sözlerinin edâsından, kıvrımından da tanırsın.”

Demek ki münâfıklar sözlerinin karakterinden de tanınmaktadırlar. Bunların bu sözlerinden kastın da şu sözleri olduğu anlatılmak-tadır:

“Münâfıklar sana geldikleri vakit: “Şahitlik ederiz ki sen muhakkak Allah’ın elçisisin” derler. Senin mutlaka kendisinin elçisi olduğunu Allah bilir ve Allah münâfıkların yalancı olduklarına şahitlik eder.”
(Münâfikûn 1)

Kendilerini korumak, kendilerini garantiye almak için yapıyorlardı bunu. Gerçek yüzlerini Müslümanlardan gizlemek ve Müslümanlara yaranmak için yapıyorlardı bunu.

Buradaki münâfıklardan kasıt Abdullah bin Übeyy ve arkadaşlarıdır. Bunlar Rasulullah'ın yanına geldikleri zaman, "Şahitlik ederiz ki sen muhakkak Allah'ın elçisisin," diyerek yeminle beraber onun risâ-letine şehadette bulunuyorlardı. Abdullah bin Übeyy münafığı bu tür tavırlar sergiliyordu. Öyle ki her cuma, cuma namazına geliyor ve Al-lah'ın Resûlü hutbeye çıkınca da şöyle diyordu: "Ey cemaat! Allah'ın Resûlü aranızdadır! Allah sizi onunla şereflendirmiştir. Onun sizin beldenize hicretiyle Rabbiniz size şeref kazandırmıştır! Bu yüzden o ne diyorsa tasdik edin! Emirlerini dikkatlice dinleyin ve ona itaat edin!" Bir yandan böyle diyor, bir yandan da için için Allah'ın Resûlüne ve Müslümanlara düşmanlık için planlar düşünüyordu. İşte ey peygamberim sen onları bu tür sözlerinden tanırsın. Veya meselâ yine Münâ-fikûn sûresinde:

"Diyorlar ki: "Andolsun, eğer Medine'ye dönersek, daha aziz (daha üstün) olan, daha zelil (daha alçak) olanı mutlaka oradan çıkaracaktır." Üstünlük, ancak Allah'a, onun elçisine ve mü'minlere aittir. Fakat münâfıklar bilmezler."
(Münâfikûn 8)

Kime diyorlardı bunu? Allah'ın Resûlü'ne ve beraberindeki mu-hacirlere diyorlardı. Ne cüret! "Medine'ye hele bir dönelim onları çıka-rıp atacağız. Aziz olan bizler, zelilleri, peygamberi ve Müslümanları da oradan sürüp çıkaracağız," diyorlardı. Kendilerini aziz, peygamberi ve beraberindeki Müslümanları da zelil görüyorlardı. Halbuki güç, kuvvet, izzet, şeref, hâkimiyet ve galibiyet Allah'ın ve onun aziz kıldığı peygamberin ve Müslümanlarındır.

Bu münâfıklarda zerre kadar izzet ve şeref yoktur. Eğer bunlarda zerre kadar bir izzet olsaydı, münâfıklık yapmalarına gerek kal-mazdı. Bin bir yalanın arkasına saklanarak "biz de Müslümanız" demelerine, yalan söylemelerine gerek kalmazdı. Münâfıklığa tenezzül etmez, açıktan açığa "biz inanmıyoruz" diyerek bir tavır ortaya koyarlardı.

Halbuki izzetsiz ve şerefsiz olduklarından kâfir oldukları halde yalan dolanla kendilerinin Müslüman olduklarını söylüyorlar. Bu ne bi-çim izzet? Bu ne biçim bir şeref anlayışıdır böyle? İzzet ve şeref sahibi birisi hiç böyle yapar mı? İzzet ve şeref sahibi birisi böyle iki yüzlü olur mu? İşte peygamberim, sen onları bu tür sözlerinden tanırsın.

Yine meselâ Ankebût sûresinde:
"İnsanlardan: "Allah'a inandık" diyenler vardır; ama Allah uğrunda bir ezaya uğratılınca, insanların ezasını Allah'ın azabı gibi tutarlar. Rabbinizden bir yardım gelecek olursa, andolsun ki, "Doğrusu biz sizinle beraberdik" derler. Allah, herkesin kalbinde olanları en iyi bilen değil midir?"

(Ankebût 10)

Ahzâb sûresinde Allah adına, Allah yolunda cihada çağrıldıkları zaman da şöyle diyorlardı:

“İçlerinden bir topluluk da Peygamberden: “Evlerimiz düşmana açıktır” diyerek izin istemişlerdi. Oysa evleri açık değildi, sadece kaçmak istiyorlardı.”

(Ahzâb 13)

İşte münâfıkların bu tür sözlerinden tanınabileceklerini anlatıyor Rabbimiz. İnanmadıkları halde iman gösterisinde bulunan münâfıklar, sözlerinden tanınacaktır. Öyleyse Müslümanlar sözlerinin Allah’ın âyetlerine ve Resûlü’nün sünnetine uygunluğuna dikkat etmek zorundadır. Kitap ve sünneti tanımayanların, vahyi bilmeyenlerin cehaletleri mutlaka sözlerine ve tavırlarına da aksedecektir. Kitap ve sünnetle beraber olan kişinin sözleri ve davranışları, vahiyle birliktelikleri ölçüsünde vahye mutabık olacaktır. Hasbel kader yanlış bir söz, vahye mutabık olmayan bir söz söylediği ve yanlışı kendisine duyurulduğu, “bu sözün filan âyete terstir, bu tavrın filan hadise zıttır,” diye uyarıldığı zaman da Müslüman hemen pişman olacak, tevbe edecek ve hemen ondan vazgeçme hikmetini gösterecektir.

Mü’minler böyledir ama kalplerinde hastalık bulunanların ağızları açıldığı zaman içlerindekini dışarı sızdırırlar ve söyledikleri sözler onların kalpleri hakkında bize bilgi verir.

31. “Andolsun ki sizi, içinizden cihada çıkanları ve sabredenleri meydana çıkarana ve haberlerinizi açıklayana kadar deneyeceğiz.”

Andolsun ki sizi bileyeceğiz, sizi cihad, açlık, kıtlık, maldan candan eksiltmeler gibi bir kısım imtihanlardan geçireceğiz ki içinizdeki mücahitleri ve sabredenleri açığa çıkaralım ve sizin haberlerinizi açıklayalım.

Böylece gerçek mü’minleri sahtelerinden, gerçek mücahitleri korkaklardan, sabırlıları sabırsızlardan ayıralım. Ya da sizin muharebe meydanlarındaki destanlaşan sabırlarınızı, sebatlarınızı, Allah için göze aldığınız fedâkârlıklarınızı, cesaret ve kahramanlıklarınızı tüm dünyaya gösterelim, tüm çağlara ilân edelim. Gelecek nesillere sizi örnek kahramanlar olarak sunalım.

Bir de sizin haberlerinizi açığa çıkaralım diye. Her halde burada Rabbimizin açığa çıkarmayı murad ettiği haberler münâfıkların: “İman ettik” ifadeleridir. Zira bu iddia hem mü’minler hem de münâfıklar tarafından yapılan

bir iddiaydı. Ancak bu konuda kimin sadık kimin yalancı olduğu böyle fedâkârlık isteyen bir savaş ortamında açığa çıkacaktı.

Veya buradaki haber Ahzâb sûresinde onların şu sözleridir:

"Andolsun ki, daha önce, sırt çevirip kaçmayacaklarına dair Allah'a ahit vermişlerdi. Allah'a verilen ahit sorulacaktır."

(Ahzâb 15)

Âyet-i kerîmede anlatıldığı gibi onların Rasulullah Efendimize karşı savaştan sırtlarını dönerek kaçmayacaklarına, Rasulullah'la be-raber düşman karşısında dayanacaklarına dair verdikleri ahitlerine sadık kalıp kalmayacaklarının açığa çıkarılmasını istiyordu Rabbimiz.

"Sizin haberlerinizi de açığa çıkaracağım. Sizin içinizdekileri, kalplerinizdekileri, torbalarınızdakilerin tümünü açığa çıkarıp dökeceğiz. İçinizde gerçek bir iman mı taşıyorsunuz yoksa dışarıdan iman gösterisinde bulunup içinizde nifak mı taşıyorsunuz, bütün bunları açığa çıkaracağız."

32. "Şüphesiz, inkâr edenler, Allah yolundan alıkoyanlar ve kendilerine doğru yol belli olduktan sonra Peygambere karşı gelenler Allah'a hiçbir zarar veremezler. O, onların işlerini boşa çıkaracaktır."

Küfredenler, örtenler, örtbas edenler, hakkı örtenler, Allah'ın âyetlerini örtenler, kendi hevâ ve heveslerini, keyiflerini gündeme getirebilme adına Allah'ın âyetlerini Allah'ın arzularını örtenler, keyiflerince bir hayat yaşayabilmek için Allah'ı, Allah'ın âyetlerini, Allah'ın dinini gündemlerinden düşürerek üstünü örterek Allah'ın âyetlerinin defterini dürenler, kendi hevâ ve heveslerini, kendi yasalarını ikame edebilmek için Allah'ın yasalarını örtüp saklayanlar, insanlara sundukları eğitim, hukuk, kılık-kıyafet, ekonomi, siyasal yapılanma, sofra, ka-zanma-harcama anlayışlarıyla Allah'ın yasalarını örtenler…

Ya âyetleri örtenler, yahut da âyetlere karşı kendilerini, kendi hayatlarını örtenler, hayatlarını Allah'ın âyetlerine örtülü tutanlar, hayatlarını, sözlerini, düşüncelerini ve davranışlarını Allah'ın yasalarına kapalı tutanlar… Sanki Allah kendilerinden hiçbir şey istemiyormuş, Allah onların hayatlarına hiç karışmıyormuş gibi Allah'ın tüm tekliflerini yok farz ederek bildikleri gibi bir hayat yaşamaya çalışanlar…

Kendileri hakkı örttükleri gibi, başkalarının hakka ulaşmalarını engellemeye çalışanlar… İslâm'ın tebliğinin önüne dikilerek, İslâm eğitimini yasaklayarak insanların hakka ulaşmalarına engel olanlar, insanları zorla Allah yolundan çevirmeye çalışanlar ve de Allah'ın Resûlü'ne karşı onun yolunun yolcuları olan mü'minlere karşı cephe oluşturanlar… Rasulullah'ın ve

Müslümanların karşısındaki safta yerlerini alanlar… Üstelik bütün bunları yaparken de kendilerine hidâyet belli olduktan, yâni Kitabı, sünneti, Allah'ı, peygamberi, dini, hidâyeti tanıdıktan sonra bunları yapanlar var ya, işte bunların Allah'a karşı verebilecekleri herhangi bir zarar yoktur. Allah'a, Allah'ın peygamberine, Allah'ın dinine ve bu dinin mensuplarına verebilecekleri en küçük bir zarar yoktur. Allah'a zaten zarar veremezler de, burada anlatılmak istenen Allah'ın sistemine ve Müslümanlara verebilecekleri bir zarar yok demektir.

Bir de âyet-i kerîmeden şunu anlıyoruz ki peygambere muhalefet, Allah'a muhalefettir. Peygamber yolunun yolcularına düşmanlık, Allah'a düşmanlıktır. Unutmayalım ki Müslümanlara düşmanlık yapanlar karşılarında Allah'ı bulacaktır.

Allah onların tüm işlerini boşa çıkaracaktır. Ya Allah onların iyi zannettikleri, iyi ameldir diye yaptıkları tüm amellerini geçersiz kılacak, değerlendirmeye tâbi tutmayacak, kıyamet günü onlar için terazi, mizan koymayacak ya da dünyada Allah'ın peygamberine ve Müslümanlara karşı düşmanlık adına düşündükleri tüm planlarını, Allah'ın âyetlerini, Allah'ın yasalarını, Allah'ın sistemini engellemek için aldıkları tüm tedbirlerini, tüm mesâilerini boşa çıkaracaktır. Ne yaparlarsa yapsınlar, Allah'ın âyetlerinin, Allah'ın sisteminin hayata hakim oluşuna engel olamayacaklardır. Ne bu dine, ne de bu dinin mensuplarına yapabilecekleri hiçbir şey yoktur onların. Her ne kadar şu anda bu kâ-firler Müslümanlara karşı üstünlük sağlamış gibi görünerek mü'min-lere işkence ve eziyet edebilecek duruma gelmişlerse de, unutmayalım ki bu da yeryüzünde Rabbimizin koyduğu yasaları gereğidir.

33. "Ey inananlar! Allah'a itaat edin, Peygambere itaat edin; işlerinizi boşa çıkarmayın."

Ey mü'minler, Allah'a ve Resûlü'ne itaat edin ki amelleriniz bo-şa gitmesin. Ameller Allah ve Resûlü'ne itaat esasına bağlıdır. Amellerin işe yaraması, amellerin boşa gitmeyerek Allah tarafından değerlendirilmeye lâyık görülmesi, o amellerin sahibinin Allah ve Resûlü'ne itaatine bağlıdır. Allah ve Resûlü'ne itaatten çıkan birisinin ne yaparsa yapsın yaptıklarının hiçbiri bir değer ifade etmeyecektir.

Buradan şunu da anlıyoruz ki, yapılan amel Allah ve Resûlü'-ne itaat adına değilse, Allah ve Resûlü'ne itaatten kaynaklanmıyorsa o amel boştur. Yani yapılan bir amelin yaptırıcısı Allah ve Resûlü değilse, o amel boştur. Öyleyse Müslüman yaptığı her bir ameli Allah ve Resûlü'ne dayandırmak zorundadır. "Bunu bana Allah emretti. Bunu benden Rasulullah istedi. Ben bunu Allah'ın kitabından aldım, ben bu-nu Rasulullah'ın sünnetinde gördüm. Ben bu amelin şeklini, biçimini, zamanını, miktarını ve usulünü Rasulullah'ın hayatında gördüm, bunu benim örneğim bana böylece örnekledi," diyerek, amellerini

dedikodu veya işte filan-falanlara dayandırarak değil, Allah ve Resûlü'ne, Allah'ın kitabına ve Resûlü'nün sünnetine dayandırarak işleyen kişinin ameli salih bir ameldir. İşte Allah katında böyle amellerin karşılığı var-dır.

Bir amelin Allah katında makbul, salih bir amel olabilmesi için iki şart vardır: Birincisi o amel Allah, Allah'a ve Resûlü'ne itaat için ya-pılacak, yani niyet sahih olacak, amelin yaptırıcısı Allah ve Resûlü olacak, ikincisi de o amelin Kitap ve sünnette yeri olacak. Bu iki şart yoksa, yani amel Kitap ve sünnette yoksa veya Kitap ve sünnette var ama Allah ve Resûlü'ne itaat adına yapılmamışsa, o amel salih bir amel değildir. Allah ve Resûlü'nün istediği, Allah ve Resûlü'nün belirlediği bir amel de olsa, yapılan amel Allah ve Resûlü'ne itaat adına değil de başka sebeplerle işleniyorsa, bu amel de boştur.

Meselâ çıkar, menfaat adına yapılan ameller, toplum adına, çevreyi memnun etme adına yapılan ameller, moda böyle istiyor, âdetlere karşı gelmeyelim diye, âmirim, müdürüm, devletim bundan ra-zıdır diye, tâğutlar böyle istiyorlar diye yapılan ameller boştur. Hattâ Allah'ın Resûlü, kişinin kendisiyle Allah'ın rızasını kazanabileceği bir ilmi Allah rızasından başka, kulluk düşüncesinden başka bir sebeple, meselâ dünyalık adına, doktora, diploma, kitap yazma adına, bilir de-sinler adına, sosyal statü kazanma adına öğrenmeye çalışırsa, bu ki-şinin cenneti bile kaybedeceğini anlatır.

Ey Müslümanlar! Az önceki âyette anlatılanlar gibi amellerinizi boşa çıkarmayın. Sizler Allah ve Resûlü'ne mutlak itaat edin. Allah si-ze savaşın mı dedi, hemen itaat edin. Rasulullah sizden mal ve can mı istedi, hemen koşun emrine. Allah ve Resûlü din düşmanları karşısında direnin, dişinizi sıkın ve sabredin mi dedi, hemen itaat edin. Ötekiler gibi arkanıza dönüp kaçmayın, Allah ve Resûlü'nün emirlerine isyan etmeyin ki amelleriniz boşa gitmesin. Allah ve Resûlü sizden sizin menfaatinize ne istediyse itaat edin ki, hem bu dünyada, hem de âhirette amelleriniz netice versin. Hem dünyada hem de ukbâda mutluluğa ulaşın.

34. "İnkâr edip Allah yolundan alıkoyanları, sonra da inkârcı olarak ölenleri Allah şüphesiz ki bağışlamayacaktır."

Hakkı örtenler, fıtratlarını örtenler, Kitabı ve sünneti örtenler, Allah'ın hayatlarına koyduğu işaret levhâlârını örtenler ya da kendi hayatlarını vahye karşı örtülü tutanlar, vahyi hayatlarına karıştırmadan yaşayanlar, vahye karşı kapalı, örtülü bir hayat yaşayanlar ve çevrelerini de Kitap ve sünnetten uzaklaştıranlar, çevrelerine Kitap ve sünneti duyurmayanlar, çoluk çocuklarını, hısım-akrabalarını Kitap ve sünnetten uzaklaştıranlar… Onlara Kitap ve sünneti duyurmayarak ya da onların yollarını değiştirerek vahyi örtenler... Nasıl? Çevresindekilere "Allah'a koşun, Allah'ın kitabına koşun, peygamberin sünnetine koşun, peygambere gidin, aman kitaba sarılın, aman peygamberin

sünnetini örnek alın," diyeceği yerde, "aman filanlara koşun, aman fa-lanları tanıyın, aman filanları örnek alın," diyerek insanların Kitap ve sünnete gitmelerini engelleyenler, insanları insanlara, insanları modaya, âdetlere, tâğutlara bağlamaya çalışanlar ve böylece kâfirce ölenler, durumlarını değiştirmeden geberip gidenler var ya, işte böyle-lerini Allah asla bağışlamayacaktır.

Dünyada böyleleri için, herkes için her an mağfiret vardır, tev-be ve dönüş kapıları her zaman için açıktır. Ama ölüm anı gelip çattığında tüm kapılar kapanmış ve iş bitmiştir artık.

Bu ve benzeri âyetler kâfirlere seslendiği gibi, Müslümanlara da seslenmektedir. Rabbimiz bu âyetiyle kâfirlere diyor ki: "Ey kâfirler! Ey Allah'ın âyetlerini, Allah'ın yasalarını, Allah'ın hayat programını ör-terek, Allah'ın dinini gündemden düşürerek kendi bildikleri gibi hayat yaşamaya çalışanlar! Unutmayın ki şu anda bu tavırlarınızdan dönme ve tevbe etme imkânlarınız vardır. Allah'ı ve Allah'ın hayat programını diskalifiye ederek kendi hevâ ve hevesleriniz istikâmetinde bir hayatın peşinde yuvarlanıp giderken bir anda Rabbinizin istediği hayata dönüverirseniz, kıblenizi değiştiriverirseniz kesinlikle bilesiniz ki Rabbiniz sizi affıyla, mağfiretiyle karşılayacaktır. Ama yok bu hayatlarınıza devam ederken bir ölüm gelip beyninizde patladığı zaman her şey bitmiş olacaktır. Geberip giderken yapacağınız dönüşleriniz, ya da yarın her şeyi gerçek olarak gördüğünüz bir ortamda zorunlu olarak yapacağınız tevbelerinizin size iç bir yararı olmayacaktır, bunu hiçbir zaman hatırınızdan çıkarmayın.

Öyleyse gelin inadı bırakın da fırsat kaçmadan, tevbe kapıları kapanmadan Rabbinizin bu çağrısına kulak verin," derken Müslümanlara da "dikkatli olun, kendinize güvenmeyin, bu âyetlerle kendinizi bir sorgulayın. Kendinize, çocuklarınıza, çevrenize karşı Allah'ın âyetlerinin ne kadarını açıyor, ne kadarını örtüyorsunuz? Bunu bir düşünün. Düşünün de Rabbinize kulluk konusunda gevşeklik göstermeyin," çağrısında bulunmaktadır.

35. "Ey inananlar! Sizler daha üstün olduğunuz halde düşman karşısında gevşemeyin ki barış istemek zorunda kalmayasınız; Allah sizinle beraberdir; sizin işlerinizi eksiltmeyecektir."

Rabbimiz bu âyetiyle Medine'de bir avuç Müslümana sesleniyordu. Medine'de, Mekkeli Kureyş'i karşısına almış, Medineli Yahudiler ve münâfıklar tarafından düşman ilân edilmiş ve üstelik sadece o bölgeyle de sınırlı kalmayarak İran'ı, Bizans'ı ve tüm dünyanın kâfirlerini karşılarına almış, tüm dünya kâfirlerine meydan okumuş, tüm dünya kâfirleriyle savaşmak zorunda kalmış bir avuç Müslüman… Düşünebiliyor musunuz, tüm dünya kâfirleri ve onların karşılarına al-dıkları bir avuç Müslüman… Böyle bir ortamda sayısal

azlıklarına rağ-men Rabbimiz onlara diyordu ki: “Ey Müslümanlar! Sizler daha üstün olduğunuz halde, sizler daha aziz olduğunuz halde, sakın ha düşmanlarınız karşısında barışa yalvarmayın. Düşmanlarınız karşısında sayısal azlığınıza bakarak güçsüz olduğunuz düşüncesine kapılarak onlardan barış dilenmeye kalkışmayın. Unutmayın ki Allah sizinle be-raberdir ve sizin işlerinizi eksiltmeyecektir. Sizin işlerinizi asla sarpa sardırıp zora sokmayacaktır.

Unutmayın ki siz üstünsünüz. Unutmayın ki Allah sizinle beraberdir. Unutmayın ki siz Allah safındasınız veya sizin safınızda Allah vardır. Sizin Azîzle, sizin üstünle irtibatınız vardır. Siz üstünsünüz, çünkü Azîzle berabersiniz. Siz üstünsünüz, siz güçlüsünüz, çünkü sizler yalnız değilsiniz. Öyleyse sakın ha kâfirlerden, müşriklerden aman dileyip zillet içinde bir barışa razı olmayın. Zillet ve horluk içinde bir barıştan yana olmayın. Böyle zillet ve meskenet içinde kâfirlerle, müşriklerle, münâfıklarla kol kola, keyif içinde, rahat içinde uzlaşmacı bir hayat içinde yaşayıp gidecek duruma düşmeyin. Yurtta sulh, cihanda sulh teraneleriyle pis bir hayata razı olmayın, diyor Rabbimiz.

Ama bu, hep savaştan yana olun, hep geçimsizlikten yana olun anlamına gelmez. Bu emir Müslümanların hiçbir zaman barış sözcüğünü ağızlarına almamaları gerektiği anlamına gelmez. Bunun manası şudur: Müslümanların kendilerini güçsüz ve zelil görerek düş-manlarını da güçlü ve izzetli görerek kâfirlerin kendilerine hükmedecekleri, kâfirlerin kendileri üzerinde baskı oluşturacakları bir konum ve ortamda asla onlardan barış dilenmemeleri anlamına gelmektedir. Değilse karşılarındaki kâfir güçler Müslümanların varlığını, gücünü kabul eder ve barış teklifi onlardan gelirse, buyurun sulh edelim derlerse, o zaman İslâm hep barıştan yanadır. Nitekim bakın Rabbimiz Enfâl sûresinde bu hususu şöyle anlatır:

“Eğer onlar barışa yanaşırlarsa, sen de yanaş ve Allah’a güven. O, şüphesiz işitir ve bilir.”

(Enfâl 61)

İslâm barıştan yanadır ama zillet içinde bir hayatı asla kabul etmez. Çünkü bu dünya için sürünmeye değmez. Bakın bundan sonraki âyetinde Rabbimiz şöyle buyurur:

36. “Doğrusu dünya hayatı oyun ve oyalanmadır. Eğer inanır ve Allah’a karşı gelmekten sakınırsanız, O, size ecirlerinizi verir; O, sizin mallarınızı tamamen sarf etmenizi istemez.”

Âhiret hayatı yanında dünyanın değeri sadece bir oyun ve eğ-lenceden ibarettir. Dünya sadece bir oyundan, oyalanmadan, oyuncaktan ibarettir. Evleri, barkları, dükkânları, tezgâhları, hesapları, kararları, evliliği, boşanması, sanki çocukların evcilik oyununa benziyor.

Rabbimiz, Kitabında bu tür âyetleriyle bize dünyayı, dünya ha-yatını anlatıyor. Dünya, denâ fiilinin ism-i tafdîl müennes sığasıdır. Müennes sığasıyla kullanılışı, onun kancıkça bir hayat oluşunu anlatır. Ya da "Ednâ" daha düşük, daha alçak, daha adi ve değersiz anlamlarına gelir. Allah'ın Resûlü Medine sokaklarından birinde dolaşırken kokmaya yüz tutmuş bir oğlak ölüsü görür. Ashabına dönüp: "Bu oğlak ölüsünü kim bir dirheme benden satın almak ister?" buyurur. Çevresindekilerden talip çıkmayınca buyurur ki: "Öyleyse kim bunu kendisine hediye etmemi ister?" Etrafındakiler: "Ey Allah'ın Resûlü bunun dirisi bile para etmez, değil ki kokmaya yüz tutmuş ölüsü!" deyince, Allah'ın Resûlü buyurur ki: "İşte Allah katında dünyanın değeri, bu oğlağın sizin yanınızdaki değeri gibidir. Eğer şu anda sizin kazanmak için çırpındığınız, onsuz olmaz dediğiniz dünyanın, sineğin kanadı kadar Allah katında bir değeri olsaydı, ondan kâfire bir yudum su bile vermezdi." Rabbimiz, kâfire bolca verdiğine göre, demek ki onun hiçbir değeri yoktur.

Şu anda bizler bu oğlağı paylaşma kavgası veriyoruz. Yok ba-cağı senin olacaktı, yok kuyruğu benim olacaktı… Şu anda bizler bunun paylaşım savaşını veriyoruz. İşte dünya budur. Halbuki Allah'ın Resûlü başka bir hadislerinde buyuruyor ki:

"Yaranızı sudan koruduğunuz gibi Allah da sevdiği kullarını dünyadan korur."

Ama bakıyoruz ki bugün mü'mini de, kâfiri de dünyayı hedeflemiş, dünyayı kucaklama sevdasına kapılmış. Dünya sadece bir eğlenceden, geçici bir oyundan oyalanmadan ibaret olduğu halde, ölümle bitecek ve yarına intikal etmeyecek olduğu halde, âhiret yurdu daha güzel ve daha kalıcı olduğu halde insanlar hep dünyayı tercih ediyorlar. Almamızda, vermemizde, küsmemizde, barışmamızda, sevmemizde, reddetmemizde, evimizde, eşyamızda hep dünyayı tercih ediyoruz. Kızımızın dünyalık istikbalini düşünüyor ve okula gönderiyoruz. Oğlumuzun kazanmasını hesap ediyor, mühendisliğe yatırım ya-pıyoruz. Çeyiz peşinde, ev-bark peşinde, para-pul peşinde koştuğumuz kadar ilim peşinde koşamıyoruz. Bilgisayar öğrenmeye inandığımız kadar Bakara'ya inanmıyoruz. "Yahu ne olur ne olmaz, belki ya-rın lâzım olur," diyoruz. O belki lâzım olacak ama Bakara mutlaka lâ-zımdır, bunu anlayamıyoruz. Yarışımızı hep dünya adına yapıyor, hep dünyalıklar konusunda yarışıyoruz. Aman daha çok malım olsun, aman daha çok markım-dolarım olsun, daha çok dükkân, daha çok ar-sa, daha çok şan-şöhret, daha çok alkış, daha çok koltuk, daha çok makam, daha iyi model araba, daha güzel sofra adına yarışıyoruz. Ama Allah korusun, içimizde daha iyi Müslüman olalım, cennette daha yüce makamları elde edelim, daha güzel kulluk yapalım diye bunu dert edinenler azaldı gibi...

Âyet-i kerîmede anlatılan dünya hayatının çok lüzumsuz, gerçek dışı, hiçbir değeri olmayan, hiçbir ciddiyet taşımayan, hiçbir amacı olmayan boş bir hayat olduğu anlaşılmamalıdır. Dünya o kadar de-ğerlidir ki biz Rabbimizin arzularını burada gerçekleştirecek, Rabbimi-zin yasalarını burada uygulayacak, Rabbimizin rızasını burada kazanacak ve cenneti burada hak edeceğiz. Dünya âhiretin tarlası ve ekim yeridir. Bu mânada onu küçük göremeyiz.

Burada anlatılmak istenen, dünya hayatının sonluluğu ve geçiciliğidir. Dünya hayatının hedef değil, vasıta oluşudur. Yani dünya hayatının âhiret yurdu yanında çok kısa, geçici bir hayat olduğunun anlatılmasıdır. Çok ciddi bir iş için yolculuğa çıkan bir adamın yolculuğuna devam ederken, kısa bir süre dinlenmek ve sonra tekrar yoluna devam etmek için uğradığı bir ağacın altında dinlenme ve oyalanma yeridir.

Oyun; faydalı işleri bırakıp faydasız şeylerin peşine takılmaktır. Eğlence, “lehv” ise ciddiyeti bırakıp ciddiyetsizliğe yönelmek demektir. Dünya hayatını temel kabul edenler, onu sonsuz zannedenler, “varsa da yoksa da işte yaşadığımız bu hayat vardır, bunun ötesinde başka bir hayat yoktur” diyenler, bu inançta olanlar oyun ve eğlenceye yönelen insanlardır. Ya da onların dünyada yaptıklarının tamamı oyun ve eğlenceden başka bir şey değildir. Tıpkı oyun ve eğlence gibi bu hayat da kısa sürmektedir. İnsan oyun ve eğlencelere, olayların sonunu düşünmediği zamanlar dalar. Ancak olayın ciddiyeti ya da ötesi düşünüldüğü zaman, oyunun da eğlencenin de tadı tuzu kalmaz.

Oyun ve eğlencelerle genellikle çocuklar ve cahiller meşgul olur. Akıllı insanların bu tür şeylere ayıracak zamanları yoktur. Onun için Allah diyor ki, “hiç düşünmüyor musunuz? Akıllarınızı kullanmıyor musunuz? Ama âhiret yurdu öyle değildir. Âhiret yurdu böyle gelip geçici, bir anda bitiveren sonlu bir hayat değildir. Sonu olmayan, ebedî bir yurttur.

Bakın Allah diyor ki:

“Eğer iman eder ve sakınırsanız, iman eder ve muttakî olursanız, eğer iman eder ve imanınız istikâmetinde Allah için bir hayat yaşarsanız yani imanlarınızı hayatınızda görüntüler, imanlarınızın salih amellerini gündeme getirirseniz, o zaman işte bu âyette anlatılan hayat artık denî bir hayat, alçak bir hayat değildir.” Çünkü Allah için yaşanan, Allah’a sorarak yaşanan, Allah’ın koruması altına girerek yaşanan, Allah’ın yasaları istikâmetinde yaşanan bir hayat, Allah’ın eline ve iradesine verilen bir hayat, denî bir hayat değil âhirete dönüşmüş bir hayattır. Allah katında zemmedilen bir dünya hayatı değil, Allah ta-rafından övülen bir âhiret hayatıdır. Allah için değerlendirilmeye alınacak, mîzanda değer ifade edecek bir hayattır.

Onun içindir ki mü'min asla gereksiz şekilde dünyaya dalmaz. Onun içindir ki mü'min asla oyun ve eğlenceden ibaret olan materyalist bir hayatın sahibi olmaz, olamaz. Mü'minin yaşadığı bu dünya ha-yatında Allah'ı söz sahibi bilmesi, yemesi-içmesi, kazanması-harca-ması, tüm hayat programları konusunda, Allah'ın helâl-haram sınırlarına riâyet etmesi, evlenmesinde, boşanmasında, giyiminde, kuşamında, hukukunda, eğitiminde Müslümanca bir hayatın sahibi olması, yaşadığı hayatın tümünde alçak dünyaya değil aslında âhirete, âhireti kazanmaya yönelmektir. Hem dünyası hem de âhireti ile alâkalı olarak sadece Allah'ı dinlemesi sonucunda Allah ona mükâfatını verecektir. Rabbimiz yaptıklarının hiçbirisini karşılıksız bırakmayacaktır.

Âyetin devamında da şöyle buyuruluyor:

Dünyada böyle yaşayın, dünyayla ilişkilerinizi Allah'ın istediği biçimde ayarlayın ama şunu da unutmayın ki, Allah mallarınızın tümünü de istemiyor. Mallarınızın tamamını bana verin, benim yolumda harcayın demiyor. Benim rızamı kazanabilmek için tüm mallarınızı el-lerinizden çıkarın, tüm mal varlığınızı benim yolumda infak edip sıfırlayın demiyor.

37. "Eğer sizden onları isteyip de sizi zorlarsa, cimrilik edecektiniz, O da kinlerinizi ortaya çıkaracaktı."

Allah sizden tüm mallarınızı istemeyecektir. Eğer Allah mallarınızın tümünü sizden isteyip de, mallarınızın tümünü benim yolumda, benim istediğim yerlerde infak edin diyerek sizi aç ve açıkta bırakacak olursa, sizi malsız, mülksüz bırakacak olsa, o zaman cimrilik yapacak, bunun altından kalkamayacaksınız. Allah biliyor ki, o zaman sizin kinleriniz açığa çıkacak. Onun içindir ki sizi böyle bir duruma dü-şürmek istemediğinden Rabbiniz sizin mallarınızın, servetlerinizin tü-münü sizden istemiyor ama onlardan belli bir bölümünün Allah yolunda harcanmasını, infak edilmesini istiyor.

Zekât olarak malınızın kırkta birini, infak olarak da imkân nis-betinde mal varlığınızdan harcamanızı istiyor. Belli bir miktar benim yolumda, benim rızam için, benim belirlediğim yerlere harcayın harcayın, gerisi sizin olsun diyor. Yâni mallarınız konusunda beni yetkili bilin diyor. Mallarınıza benim karıştığımı, onları kazanma ve harcama düzeninizi benim belirlediğimi kabul edin diyor.

38. "İşte sizler, Allah yolunda sarf etmeye çağırılan kimselersiniz. Kiminiz cimrilik yapıyor ama, cimrilik yapan bilsin ki, ancak kendine karşı cimrilik etmiş olur. Allah zengindir, siz ise fakirsiniz. Eğer O'ndan yüz çevirirseniz sizi ortadan kaldırır, sizin gibi olmayacak bir milleti sizin yerinize getirir."

İşte sizler Allah yolunda mal harcamaya, Allah yolunda mallarınızı infak etmeye çağrılan kimselersiniz. Size böyle bir çağrı, böyle bir dâvet yapıldı. İnfak edin, Allah yolunda ve Allah'ın istediği yerlerde yatırım yapın. Allah yolunda harcayın. Allah'ın emrettiği yerlerde harcayın. Mallarınızı, imkânlarınızı Allah'ın izin verdiği biçimde ve izin verdiği yerlerde kullanın. Malla ilişkilerinizi Allah'ın istediği biçimde ayarlayın. Mal-mülk konusunda Allah'ı söz sahibi bilin. Kazanma yollarını da, sarf yollarını da mülkün gerçek sahibine sorun.

Size böyle bir dâvet yapıldı, böyle bir çağrı yapıldı. Ama içinizden kimileri cimrilik yaptılar. İçinizden kimileri malla ilişkisini Allah'ın istediği biçimde ayarlamıyor. Malında Allah'ı söz sahibi kabul etmiyor. Cimrilik yapıyor, tutuyor, sarılıyor, öpüyor, seviyor ve Allah yolunda harcamıyor, infak etmiyor. Kendisini mülkün sahibi zannediyor, malı, mülkü konusunda kendini yetkili zannediyor, Allah'ın emrini yerine ge-tirmiyor. Ama kim cimrilik yaparak Allah'ın dâvetine icabet etmezse, malını Allah'ın istediği biçimde istediği yerlerde harcamazsa bilsin ki, o kendisi adına cimrilik yapmaktadır. Cimrilik yapan kişi kendi kendisini yakmaktadır. Çünkü öbür tarafta kendisini kurtaracak, kendisini cehennemden koruyacak ve cennete ulaştıracak, korktuğundan emin kılacak ve umduğuna kavuşturacak hiçbir şeyi olmayacaktır. Bakın Bakara sûresinde bu hususu anlatırken Rabbimiz şöyle buyurur:

"Ey iman edenler! Kendisinde hiçbir alışverişin, hiç bir dostluğun, ve hiçbir şefaatin bulunmadığı bir gün gelip çatmadan size verdiğimiz rızıklardan Allah yolunda harcayın. Kâfirlere gelince onlar zâlimlerin ta kendileridir."

(Bakara 254)

Kendisinde malın, mülkün bulunmadığı, dostluğun, karşılıklı yardımlaşmanın bulunmadığı, şefaatin ve dost kayırmanın mümkün olmadığı bir gün gelmeden infakta bulunmamızı emrediyor Rabbimiz. Zira o gün gelip çattı mı, artık hiç kimse kendisini kurtaracak bir bedel ödeyemez, hiç kimse ateşten kurtuluş için fidye veremez. Çünkü orada ne mal vardır, ne mülk… Kimin malını kime vereceksiniz? Öyleyse bugünden Allah'ın malını Allah yolunda harcamalıyız ki yarın o harcadıklarımızı Allah'ın yanında bulalım. Bakın yine Bakara'da Rabbimiz kendi yolunda harcama yaparak kendisine karz sunmamızı istemektedir.

"Kim de Allah'a güzel bir borç verirse Allah ona kat kat artırarak ödeyecektir. Allah hem daraltır, hem genişletir. Sonunda O'na döndürüleceksiniz"

(Bakara 245)

Dikkat ediyor musunuz ifadeye? Rabbimiz kulları için infakı gündeme getiriyor. Hem de kendisine borç isteme pozisyonunda infakı gündeme getiriyor.

Yani böyle cihad, namaz, oruç, infak gibi yapacağınız kulluklarla Allah'a öyle borçlar sunun ki, bunlar güzel bir borç olarak Allah'ın yanında kalsın ve size en lâzım olacağı zaman ondan alın. Cennet için mi lâzım oldu? Cehennemden kurtulmak için mi lâzım oldu? O zaman O'ndan alırsınız.

Canlarınızı, bedenlerinizi, akıllarınızı, zamanlarınızı, mallarınızı bugün Allah'a emanet verirseniz, yani bütün bunları Allah yolunda ve Allah'ın hizmetinde kullanırsanız: "Ya Rabbi senin yolunda harcıyo-rum! Al senin olsun! Al senin yanında kalsın! Al sana emanet! Yarın lâzım olunca senden alırım!" derseniz, bilesiniz ki onlara en çok muhtaç olduğunuz zaman onu kat kat Allah size ödeyecektir. Hoş demeseniz de geçiyor zaten. Meselâ şu anda şu bir saatlik zamanı Allah'a ayırmasaydınız, nasıl olsa yine geçecekti değil mi? Öyleyse zamanınızı Allah için harcayın ve ona bir emanet olarak sunun, yarın ondan alırsınız. Akıllarınızı, zekalarınızı sadece para kazanmaya değil de, biraz da Allah'ın âyetlerini tanımaya, ağızlarınızı sadece yemeye içmeye değil de, biraz da Allah'ın dinini çoluk-çocuğunuza anlatmaya harcayın; böylece Allah'a güzel bir borç sunun ki, yarın Allah'tan onu alasınız.

İnfak eden kendi lehine infak eder, kendisine lâzım olanı infak eder, âhireti için, gelecekteki kurtuluşu için, kendi selâmeti için yatırım yapar. Ama cimrilik yapan da kendisini yakmak için cimrilik yapar. Çünkü:

Allah zengin, siz fakirsiniz. Allah gani, siz muhtaçsınız. Allah güçlü, siz güçsüzsünüz. Siz Allah'a ve Allah'ın yol gösterisine muhtaçsınız. Allah'ın rahmetine, Allah'ın cennetine ulaşabilmek için Allah yolunda infaka ihtiyacınız vardır, Allah'ın rızasını kazanmaya muhtaçsınız. Allah hiçbir zaman sizin yaptıklarınıza yapacaklarınıza muhtaç değildir. Siz yaptıklarınızın tamamını kendiniz için yapıyorsunuz. Kendi geleceğiniz için yapıyorsunuz. Çünkü amellerimizle, yaptıklarımızla İslâm'a şeref verecek değiliz, İslâm'a izzet kazandıracak değiliz.

Evet, İslâm'ın bizim yaptıklarımıza hiçbir zaman ihtiyacı yoktur. Biz İslâm'a değil, İslâm bize izzet ve şeref kazandırmaktadır. Bakın bu hususu en güzel bir şekilde bize anlatmak için bir hadis-i kutside Rabbimiz şöyle buyurur:

"Ey kullarım, sizin öncekileriniz, sonrakileriniz; in-sanlarınız, cinleriniz hepsi birden sizin en muttakîniz gibi olsanız ve bu şekilde bana kullukta bulunsanız, bu benim mülkümde hiçbir şey artırmaz. Yine önce ve sonra gelen bütün insan ve cinler en facir ve fâsık bir kimsenin kalbi üzere olup isyan etseniz, bu da benim mülkümden hiçbir şey eksiltmez

(Müslim, K. Birr 4/1994)

"Bu hayvanların ne etleri ve ne de kanları Allah'a ulaşacaktır. Allah'a ulaşacak olan ancak sizin O'nun için yaptığınız gösterişten uzak amel ve ibadettir."

(Hac 37)

Evet, sizden Allah'a ulaşacak olan, sadece sizin menfaatinize yarayacak takva ve teslimiyetlerinizdir. Bunun faydası Allah'a değil kendinizedir. Değilse kullar ne Allah'a bir zarar verebilirler, ne de yaptıkları kulluklara Allah'ın herhangi bir ihtiyacı vardır. Ama Rabbimiz kullarının kendisine itaat edip kendisine kulluk yapmalarını, kendi e-mirleri istikâmetinde bir hayat yaşayıp yasakladıklarından da sakınmalarını sevmektedir. Bilelim ki bizim yaptıklarımıza Allah'ın hiçbir za-man ihtiyacı yoktur.

"Rabbin müstağnî ve rahmet sahibidir. Dilerse, sizi başka bir milletin soyundan getirdiği gibi, sizi yok eder, dilediğini yerinize getirir."

(En'âm 133)

"Eğer O'ndan yüz çevirirseniz sizi ortadan kaldırır, sizin gibi olmayacak bir milleti sizin yerinize getirir."

Şunu da asla unutmayın ki, yaptıklarınızın tümünü siz kendiniz için yapıyorsunuz. Çünkü Allah Ganidir, Allah zengindir ve sizin yaptıklarınızın hiçbirisine ihtiyacı yoktur. Allah hiç kimseye ve hiç kimsenin ameline muhtaç değildir. Ne ibadetlerinize, ne çalışmalarınıza, ne gayretlerinize, hiçbir şeye ihtiyacı yoktur O'nun. Yokken sizi yaratan O'dur. Sizi size ihtiyacından dolayı, yalnızlığını gidermek veya sizin yapacaklarınızdan istifade etmek için de yaratmadı. Dilediği zaman da sizi yok etmeye muktedirdir. Size de, yaptıklarınıza da ihtiyacı yoktur O'nun. Dilerse sizin defterlerinizi dürer de, daha önce sizi, sizden öncekilerin yerine dünya sahnesine getirdiği gibi, sizin yerinize de başkalarını halef kılar. Sizi başkalarının neslinden getirdiği gibi, sizin neslinizden de başkalarını getirir.

Tıpkı Nuh toplumunu yok edip yerine Âd'ı getirip yerleştirdiği gibi… İsyanlarından dolayı Âd'ın da defterini dürüp, yerine Semûd'u yerleştirdiği gibi… Küfürlerinden ötürü Semûd'u da yerin dibine batırıp yerine başkalarını getirdiği gibi… Veya Selçukluyu, Osmanlıyı yok edip şu anda onların yerine sizleri getirdiği gibi… Sizi de yok edip ye-rinize başkalarını getirir o Allah.

Öyleyse size hakim olan, sizin üzerinize Kahhâr olan Rabbini-ze teslim olup onun istediği hayatı yaşayın. Asla onun emirlerine isyan içine girmeyin. O'nu ve O'nun hayat programını hesaba katmayarak bir hayat yaşamaktan sakının. Kendisini seven kişi, kendisi için iyilik bekleyen kişi yaptıklarıyla kendi kendisine zulmetmesin. Kendisini can yakan dayanılmaz ateşten korumasını bilsin. Bunun için de hayırların en güzelini kendisi için işlesin. Kendisini ateşe

götürecek, ateşten yatak ve yorgana götürecek amellerde bulunmasın. Kendi kendini kendi elleriyle cehenneme atmasın.

Bu sûre ile alakalı bu kadar söz yeter. Rabbim iman edip gereğiyle amel eden kullarından eylesin. Sübhanekallahümme ve bi-hamdik, eşhedü enlâ ilâhe illâ ente. Estağfiruke ve etûbü ileyk.